БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 179 (1183)
9 СЕНТЯБРЬ СЕШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

КПСС Марказий Комитети Пленумининг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш тўғрисидаги қарори мамлакатимиз меҳнаткашларининг ижодий ғайрат ва ташаббусини янада ошириб юборди. Бу қарор уларни коммунизм қурилишининг буюк вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXI съезди олдидан

Совет халқи Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг 1958 йил 5 сентябрда Пленуми бўлиб ўтганлиги тўғрисидаги хабарни ва Пленумнинг КПСС нинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш тўғрисидаги қарорини жуда катта хурсандчилик билан кутиб олди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми КПССнинг навбатдан ташқари XXI съездини 1959 йил 27 январда чақиришга қарор қилди. Съезднинг кун тартиби: «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари». КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев бу масала юзасидан докладчи қилиб тасдиқланди. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари тўғрисидаги докладнинг тезислари матбуотда эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми қарорида КПСС XXI съездига вакиллар юборишнинг қуйидаги нормалари белгиланди: партия аъзоларининг ҳар 6000 идан ҳал қилувчи овозга эга бўлган бир делегат ва партия аъзолигига кандидатларнинг ҳар 6000 идан маслаҳат овози билан бир делегат. КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорида яна бундай дейилади: КПСС XXI съездига делегатлар сайлаш учун ҳамда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари тўғрисидаги доклад тезисларини муҳокама қилиш учун область, ўлка партия конференциялари ҳамда иттифоқчи республикалар компартияларининг съездлари 1958 йил декабрида ва 1959 йил январининг биринчи ярмида ўтказилсин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг съездлари партиямиз ва бутун мамлакат ҳаётида, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини ривожлантиришда ҳамиша жуда катта тарихий воқеалар бўлиб келди. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX съезди жуда зўр аҳамиятга эга бўлди. Социалистик мамлакатлардаги коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг барча коммунистик ва ишчи партиялар томонидан маъқулланган ҳамда программ ҳужжат деб эътироф қилинган Декларациясида бундай дейилади: **«КПСС XX съездининг тарихий қарорлари КПСС ва СССР даги коммунистик қурилиш учунгина улуғ аҳамиятга эга бўлиб қолмасдан, шу билан бирга халқаро коммунистик ҳаракатда ҳам янги босқични бошлаб берди, бу ҳаракатнинг марксизм-ленинизм асосида янада ривожланишига ёрдам берди».**

Барча мамлакатлар меҳнаткашларининг улуғ йўлбошчиси ва устози, партиямизнинг асосчиси, ўзи ҳаёт чоғида партиянинг II съездидан бошлаб ҳамма съездларига бевосита раҳбарлик қилиб келган, большевизмнинг негизини қурган Владимир Ильич Ленин социализм ғалабаси учун курашнинг етилган умумпартиявий ва умумхалқ вазифаларини муҳокама этмоқ ва ҳал қилмоқ учун партия съездларини ўтказишга ғоят катта аҳамият берар эди.

Партиямиз Марказий Комитети партия турмушининг ленинча нормаларини тиклаб, коммунистик қурилишнинг энг муҳим масалаларини бутун партиянинг муҳокамасига қўймоқда, партиянинг ва бутун халқнинг куч-ғайратини КПСС XX съездининг қарорларини амалга оширишга йўлламоқда. Партиямиз Марказий Комитетнинг КПСС XX съездидан кейин бўлиб ўтган Пленумларида Совет мамлакатини коммунизм йўлида ривожлантиришнинг съезд белгилаб берган ленинча бош йўлига асосланиб, саноатни, қишлоқ хўжалигини, бутун социалистик экономикани янада зўр куч билан юксалтиришнинг туб масалаларини чуқур ва ҳар томонлама ишлаб чиқди ҳамда бу ишда зўр муваффақиятларга эришди.

Совет Иттифоқининг социалистик экономикаси, фани ва маданияти КПСС XX съездидан кейин ўтган вақт ичида олға томон жуда катта янги қадам қўйди, меҳнаткашларнинг фаровонлиги тўхтовсиз ошиб бормоқда. Мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисида съездда қабул қилинган қарорлар муваффақиятли равишда бажарилмоқда. СССР саноатининг ялпи маҳсулоти 1956 йилда 1955 йилдагига нисбатан қарийб 11 процент кўпайди. 1957 йилда 10 процент кўпайди ва 1958 йилнинг биринчи ярмида 1957 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 10,5 процент ортди.

Бутун халқ хўжалигининг асоси, мамлакат қудратини янада мустаҳкамлашнинг ва совет халқи фаровонлигини оғишмай юксалтиришнинг асоси бўлган оғир индустриянинг ҳал қилувчи тармоқлари тобора кучли суръатлар билан ривожланиб бормоқда. Чунончи, чўян ишлаб чиқариш 1957 йилдаёқ 37 миллион тоннага ва 1958 йилнинг биринчи ярмида 19,3 миллион тоннага етди, пўлат ишлаб чиқариш 1957 йилда 51 миллион тоннага ва 1958 йилнинг биринчи ярмида 27 миллион тоннага, нефть чиқариш 1957 йилда 98,3 миллион тоннага ва 1958 йилнинг биринчи ярмида 54 миллион тоннага, кўмир қазиб чиқариш 1957 йилда 463 миллион тоннага, 1958 йилнинг биринчи ярмида 245 миллион тоннага етди, табиий газ чиқариб олиш кўпайиб, 1957 йилда 20,2 миллиард кубометрга ва 1958 йилнинг биринчи ярмида 13,1 миллиард кубометрга етди. Электр қуввати 1957 йилда 209,5 миллиард киловатт-соат ва 1958 йилнинг биринчи ярмида 114 миллиард киловатт-соатни ташкил қилди.

Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш жиҳатидан Европадаги барча капиталистик мамлакатларни орқада қолдирди ва Америка Қўшма Штатларига етиб олиш вазифасини қўймоқда. Совет Иттифоқи темир руда, кўмир, нефть, чўян, пўлат, цемент, жун газламалар ишлаб чиқариш суръатларини тезлаштириш жиҳатидан ҳам ва ишлаб чиқарилаётган шу маҳсулотлар ҳажмининг кўпайиши жиҳатидан ҳам АҚШдан олдинда бормоқда. СССР электр қуввати ишлаб чиқариш, газ чиқариб олиш ва пойафзал ишлаб чиқариш суръатлари жиҳатидан АҚШдан ўзиб кетган бўлса ҳам, лекин бу маҳсулотларнинг ҳар йилги ўсиш миқдори жиҳатидан ҳозирча АҚШдан кейинда турибди. Биз олға томон капиталистик мамлакатларга қараганда анча тез бормоқдамиз. 40 йил ичида—1918 йилдан 1957 йилга қадар—саноат маҳсулотини кўпайтиришнинг ҳар йилги ўртача суръати СССРда 10 процент бўлган бўлса, АҚШда 3,2 процент, Англияда 1,9 процент, Франция 3,2 процент бўлди.

Социалистик хўжалик системасининг экономикамизни планли равишда ва тез ривожлантиришни таъминлаётган афзалликлари, суръатларни тезлаштиришдаги бизнинг устунлигимиз яқин келгусида СССРнинг саноат ишлаб чиқариши даражаси жиҳатидан АҚШдан ўзиб кетишини таъминлайдиган мустаҳкам гаровдир.

Қишлоқ хўжалигини кескин суратда юксалтириш соҳасида партия томонидан кўрилган чора-тадбирлар туфайли қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда жуда катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида КПСС Марказий Комитетининг 1953 йил сентябрь Пленуми, КПСС XX съезди ва партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари ишлаб чиққан кенг программа кунт билан амалга оширилмоқда ва ўзининг ажойиб самараларини бермоқда.

Совет Иттифоқи ўтган йилнинг ўзидаёқ бир қанча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқариш жиҳатидан АҚШдаги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳажмига яқинлашиб қолди, баъзи маҳсулотлар жиҳатидан эса АҚШ да шу маҳсулотларни ишлаб чиқаришнинг ҳозирги даражасига етиб олди ва ҳатто бу даражадан ўзиб ҳам кетди. Масалан, Совет Иттифоқида 1957 йилда етиштирилган сут АҚШда етиштирилган сутнинг қарийб 95 процентини ташкил қилди, мол ёғи АҚШдагига қараганда бирмунча кўпроқ етиштирилди. Ҳозирги вақтнинг ўзидаёқ Совет Иттифоқи Америка Қўшма Штатларига қараганда буғдойни икки баравардан зиёдроқ, қанд лавлагини тахминан 3 баравар, жунни икки ярим баравар кўп етиштирмоқда. Пахтанинг ҳосилдорлиги жиҳатидан СССР АҚШдан ва жаҳондаги бошқа ҳамма мамлакатлардан анча юқори даражада турибди.

Партиянинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида кўрган чора-тадбирлари 1958 йилда ўз самараларини айниқса яққол кўрсатди, чунки бу йил бизнинг мамлакатимиз дон экинларидан ва бошқа бир қанча жуда муҳим қишлоқ хўжалик экинларидан мисли кўрилмаган кўп ҳосил олади. Украина ССР, Россия Федерациясининг ва бошқа республикаларнинг энг йирик қишлоқ хўжалик районлари ғалла тайёрлаш планини муддатидан анча олдин ва жуда кўп ошириб бажардилар. Ўн миллион гектарлаб қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирилганлиги натижасида кўп районлар дон етиштиришни кейинги йилларда бир неча баравар кўпайтирдилар.

Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш соҳасида эришилган жуда катта муваффақиятлар асосида СССРнинг миллий даромади анча кўпайди, меҳнаткашларнинг фаровонлиги доим ошиб бормоқда, совет фани ва маданияти барқ уриб ривожланмоқда. Совет олимлари, бутун халқимиз қилган қаҳрамонона ишларни бутун прогрессив инсоният ёппасига эътироф қилди ва чинакам қойил қолди. Совет Иттифоқида жаҳонда биринчи атом электростанцияси, майда зарраchаларни тезлатувчи жаҳонда энг зўр тезлатгич қурилди, жаҳонда биринчи атом музёрари сувга туширилди, атом энергиясидан тинч мақсадларда тобора кенг фойдаланилмоқда. Янги яна ҳам қувватли атом электростанциясининг биринчи навбатдаги қисми ишга туширилганлиги тўғрисида кеча хабар эълон қилинди. Мамлакатимиз олимлари бошқариладиган термоядро реакциялари соҳасида қилган ишлари тўғрисида халқаро майдонда биринчи бўлиб доклад қилдилар. Совет Иттифоқида пассажирлар ташийдиган йўлларда жуда катта реактив самолётлар биринчи бўлиб мунтазам қатнай бошлади. Олимларимизнинг Арктикадаги кашфиётлари ҳамда уларнинг Антарктидадаги қаҳрамонона тадқиқотлари кенг кўпчиликка маълумдир. СССРда қитъалараро баллистик ракета вужудга келтирилди. Ернинг жаҳонда биринчи сунъий йўлдоши, сўнгра эса иккинчи ва учинчи сунъий йўлдошлар қурилиб, муваффақиятли равишда учирилганлиги совет фани ва техникаси муваффақиятларининг чўққиси бўлди.

Совет халқи мамлакатимизнинг кейинги даврда эришган ғалабалари билан ҳақли равишда фахрланмоқда. Бу тарихий ғалабалар партия томонидан, унинг ленинчи Марказий Комитети томонидан қилинаётган доно раҳбарликнинг натижасидир, жонажон Коммунистик партия теварагида маҳкам жипслашган кўп миллатли Совет Иттифоқидаги ҳамма халқлар томонидан қилинаётган қаҳрамонона меҳнатнинг натижасидир.

Партиямиз марксизм-ленинизм назариясига амал қилиб, бу назарияни ижодий ривожлантириб ва коммунистик қурилишнинг янги тажрибаси билан бойитиб, ҳар бир босқичда асосий халқани топиб ола билади. Шу халқани ушлаб олиб, мамлакатнинг коммунизм сари бораётган йўлида пайдо бўлган энг муҳим вазифаларни муваффақиятли равишда ҳал қилиш мумкин. КПСС XX съездининг тарихий қарорлари саноат ва қурилишни бошқаришни қайта қуриш тўғрисида, колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисида, химия саноатини жадал ривожлантириш тўғрисида, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш тартибини ўзгартириш тўғрисида ва бошқа шу каби масалалар тўғрисида Марказий Комитет Пленумларининг қарорлари марксизм-ленинизмни ижодий татбиқ қилишнинг ва ривожлантиришнинг энг катта намуналаридир.

Саноатни, қишлоқ хўжалигини, фан ва маданиятни ривожлантиришда кейинги йилларда эришилган муваффақиятлар партия ва унинг Марказий Комитети партияга қарши бўлган Маленков, Каганович, Молотов ва уларга қўшилган Шепилов группасининг XX съезд қарорларини ҳамда партиянинг мамлакат халқ хўжалигини ва меҳнаткашлар фаровонлигини янада юксалтиришга қаратилган кейинги тадбирларининг бажарилишига раҳна солиш йўлидаги уринишларига қақшатғич зарба бериб, ниҳоят даражада тўғри иш қилганлигини яққол кўрсатиб турибди.

Партиямиз ленинча бош йўлни изчиллик билан ўтказа бориб, совет халқини ғалабадан-ғалабага ишонч билан олиб келмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 5 сентябрда бўлиб ўтган Пленуми партиянинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш тўғрисида чиқарган қарори мамлакатимиз олдида янги улуғвор истиқболларни очиб беради. Н. С. Хрушчев СССР Олий Советининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллигига бағишланган юбилей сессиясида қилган докладида бундай деган эди:

«КПСС XX съездида мамлакатимиз экономикасини ва маданиятини ривожлантиришнинг бир неча беш йилликка мўлжалланган перспектив планини ишлаб чиқиш зарурлиги кўрсатиб ўтилган эди. Планлаштирувчи органларимиз томонидан тузилаётган шу планнинг бир қанча муҳим тармоқларига доир баъзи кўрсаткичларининг дастлабки мўлжаллари эндиликда мамлакатимиз ўз халқ хўжалигини ривожлантиришда олға томон нақадар катта қадам қўйиши мумкинлигини кўрсатиб турибди».

Сўнгра ўртоқ Хрушчев айтдики, дастлабки мўлжалларга кўра, тахминан ўнбеш йил ичида СССРда саноат маҳсулотини ҳар йилги ишлаб чиқаришни қуйидаги даражага етказиш кўзда тутилади: темир руда қазиб чиқаришни — 250-300 миллион тоннага, чўян ишлаб чиқаришни 75-85 миллион тоннага, пўлат ишлаб чиқаришни 100-120 миллион тоннага, кўмир чиқаришни 650-750 миллион тоннага, нефть чиқаришни 350-400 миллион тоннага, газ чиқариб олиш ва ишлаб чиқаришни 270-320 миллиард кубометрга, электр қуввати ишлаб чиқаришни 800-900 миллиард киловатт-соатга, цемент ишлаб чиқаришни 90-110 миллион тоннага, қанд-шакар ишлаб чиқаришни 9-10 миллион тоннага, жун газламалар ишлаб чиқариш 550-650 миллион метрга, чарм пойафзал ишлаб чиқаришни 600-700 миллион жуфтга етказиш мўлжалланади. Дон ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириб, аҳоли учун озиқ-овқатни ва енгил саноат учун хом ашёни мўл-кўл қилиб вужудга келтиришни таъминлаш соҳасида ҳал қилиниши лозим бўлган ва олдимизда турган вазифалар ҳам катталиги жиҳатидан бундан қолишмайди. Уй-жой қурилишини ривожлантириш соҳасида партия ва ҳукумат томонидан ишлаб чиқилган план мамлакатда уй-жой камчиллигини яқин 10-12 йил ичида тугатмоқ учун уй-жой фондини анча кўпайтириш вазифасини қўяди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1957 йил кузида қарор қабул қилиб, бу қарорда СССР Госпланига, иттифоқчи республикаларнинг министрлар Советларига, Халқ хўжалиги кенгашларига, СССР Министрликларига ва бошқармаларига халқ хўжалигини 1959-1965 йилларда ривожлантириш планининг проектини ишлаб чиқишни топширган эдилар. Шу билан бирга бу қарорда перспектив планни тузишда асосий иқтисодий вазифани, яъни аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш жиҳатидан энг тараққий этган капиталистик мамлакатларга тарихан жуда қисқа муддат ичида етиб олиш ва улардан ўзиб кетиш вазифасини ҳал қилишда олға томон тағин ҳам катта қадам қўймоқ учун ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқаришни устун даражада ривожлантириш негизида халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада кенг миқёсда юксалтиришни таъминлашдан иборат асосий вазифага асосланиб иш кўриш кераклиги кўрсатиб ўтилди.

Партия ва ҳукумат техникани тинмай тараққий эттириш, илғор фан ва техника муваффақиятларини ишлаб чиқаришнинг ҳамма тармоқларида ўзлаштириш ва кенг жорий қилиш негизида меҳнат унумдорлигини бутун чоралар билан ошириш перспектив планнинг асосий вазифасини амалга оширишнинг энг муҳим шарти эканлигига эътиборни жалб қилдилар. Янги перспектив план фаннинг ҳамма тармоқларини ривожлантириш, назарий тадқиқотлар ва янги катта илмий кашфиётлар қилиш учун тағин ҳам кенг йўл очиб бериши лозим.

Совет Иттифоқи экономикасини ривожлантириш перспективалари масаласи жуда катта халқаро аҳамиятга эгадир. В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг биринчи йилларидаёқ бизнинг мамлакатимиз халқаро воқеаларнинг ривожланишига ўзининг хўжалик қурилиши билан асосий таъсирини ўтказадиган бўлиб қолди, деб айтган эди. **«Бу соҳада, — деган эди В. И. Ленин, — кураш жаҳон миқёсига кўчирилди. Агар бу вазифани ҳал қилсак, у ҳолда биз халқаро миқёсда мутлақо ва узил-кесил ютиб чиқамиз. Шу сабабли, хўжалик қурилиши масалалари биз учун ниҳоят даражада катта аҳамиятга эга бўлиб қолмоқда».**

Совет Иттифоқидаги, Хитой Халқ Республикасидаги, қудратли социалистик лагерни ҳамма мамлакатларидаги хўжалик қурилишининг муваффақиятлари жаҳон тараққиётининг бутун боришига жуда катта таъсир кўрсатмоқда. Социалистик мамлакатларнинг бир-бири билан қилаётган қардошларча ҳамкорлиги ва бир-бирларига бераётган ёрдами социализм ва коммунизм қуриш йўлида ҳаммамизнинг олға боришимизни жадаллаштиради. Социалистик мамлакатлар иқтисодий қудратининг ўсиши бутун дунёда тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашнинг бақувват гарантияси бўлиб хизмат қилади, халқлар эркинлиги ва хавфсизлигининг таянчи бўлади.

Мамлакатнинг ҳамма томонидан келаётган хабарлар совет халқи КПСС Марказий Комитети Пленумининг партиянинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш тўғрисидаги қарорини қизғин табриклаётганлигини кўрсатиб турибди. Мамлакатда сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати янада кучая бошлади. Бу эса, совет кишиларининг коммунистик қурилишда тағин ҳам зўр ва улкан муваффақиятларга эришишга қаттиқ бел боғлаганликларидан далолат беради. Ҳозирги вақтда партия ташкилотларининг асосий вазифаси шуки, улар партиянинг бўлажак съезди катта тарихий аҳамиятга эга эканлигини кенг тушунтириб беришлари ва бу съездга тайёргарликни хўжалик планларини тўла ва ошириб бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини бошлаб юбориш билан нишонлашлари, омманинг ўсиб бораётган активлигига ва ижодий ташаббусига бошчилик қилишлари лозим.

Совет мамлакатимизнинг халқлари КПСС XXI съездини кутиб олиш учун ҳозирланиб, барча ғалабаларимизнинг йўлбошчиси ва ташкилотчиси бўлган жонажон Коммунистик партия теварагида, унинг синалган штаби—марксизм-ленинизмнинг зафарли байроғини баланд кўтариб бораётган ленинчи Марказий Комитет теварагида ўз сафларини тағин ҳам маҳкам жипслаштирадилар.

(«Правда»нинг 8 сентябрдаги бошмақоласи).

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ ТОДОР ЖИВКОВГА

Болгария Халқ Республикаси Халқ мажлиси президиумининг раиси ўртоқ ГЕОРГИЙ ДАМЯНОВГА

Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси ўртоқ АНТОН ЮГОВГА

Қадрли ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Болгарияда монархия — фашизм режими ағдариб ташланган ва халқ ҳокимияти ўрнатилган куннинг 14 йиллиги муносабати билан Сизларга ва бутун қардош болгар халқига энг самимий табрикларини йўллайдилар.

Болгария Халқ Республикасининг меҳнаткашлари тарихан қисқа вақт ичида ўзининг синалган Коммунистик партияси раҳбарлигида, Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси ва бошқа социалистик давлатларнинг халқлари билан ҳамжиҳат бўлиб, социалистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида жуда катта муваффақиятларга эришдилар. Болгария халқ ҳокимияти йилларида иқтисодий жиҳатдан қолоқ аграр мамлакатдан саноати ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши юксак даражага кўтарилган, фан ва маданияти ривожланган мамлакатга айланди. Болгария Халқ Республикасининг халқаро майдондаги аҳволи мустаҳкамланди ва обрўси ўсди.

Болгария Коммунистик партиясининг VII съезди болгар халқи эришган муваффақиятларни ёрқин намойиш қилиб кўрсатди. Бу съезд Сизнинг мамлакатингизда социализм ғалабаси байроғи остида ўтди ва партия сафларининг монолит бирлиги ва унинг халқ билан чамбарчас алоқасининг чинакам намойиши бўлди. Съезд Болгария Коммунистик партияси пролетар интернационализмининг мустаҳкам принципларига содиқ эканлигини ва унинг марксизм-ленинизм таълимотининг поклиги учун, барча қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг бирлиги учун изчиллик билан кураш олиб боришга қатъий бел боғлаганлигини яна бир марта очиқ-равшан кўрсатди.

Совет кишилари қардош болгар халқининг эришган муваффақиятлари билан астойдил қувонмоқдалар ва қардош болгар халқининг социалистик лагердаги мамлакатлар бирлиги ва қудратини мустаҳкамлаш ишига қўшаётган ҳиссасини ғоят қадрлайдилар. Социалистик лагердаги мамлакатларнинг бирлиги ва қудрати социалистик давлатларда яшовчи халқлар тинч меҳнати ва хавфсизлигининг таянчидир, империалист агрессорларнинг ҳар қандай кирдикорларидан сақловчи мустаҳкам гарантиядир.

Биз мамнуният билан шуни қайд қиламизки, мамлакатларимиз ўртасида марксизм-ленинизм ғояларининг умумийлигига, социализм ва коммунизм қуриш мақсадларининг бирлигига асосланган қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатлари вужудга келди ва бу муносабатлар муваффақиятли суратда ривожланмоқда. Совет халқи бутун социалистик лагернинг манфаатларини кўзлаб, халқларимизнинг бахт-саодати йўлида бу дўстликни бундан буён ҳам бутун чоралар билан мустаҳкамлайди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Болгария Коммунистик партиясининг Болгария Халқ Республикаси ҳукуматининг, бутун болгар халқининг ва шахсан Сиз азиз дўстларимизнинг социалистик қурилишда, халқларимиз ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлашда, бутун дунёда тинчлик учун курашда янгидан-янги муваффақиятларга эришувингизни чин кўнгилларидан тилайдилар.

Совет ва болгар халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик мустаҳкамлансин ва абадий ривожлансин!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи Секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. ХРУШЧЕВ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.

Москва, Кремль, 1958 йил, 8 сентябрь.

Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг раиси, КХДР Министрлар Советининг раиси ўртоқ КИМ ИР СЕНГА

КХДР Олий халқ мажлиси президиумининг раиси ўртоқ ЦОЙ ЕН ГЕНГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Корея Халқ-Демократик Республикаси эълон қилинган куннинг 10 йиллиги муносабати билан, азиз ўртоқлар, Сизларни ва Сизлар орқали бутун корейс халқини қизғин табриклайдилар ҳамда самимий қутлайдилар.

КХДР ташкил топгандан буён ўтган 10 йил ичида социалистик қурилиш йўлида эришган муваффақиятлари туфайли корейс халқи билан бирга совет халқи ҳам астойдил қувонмоқда. Қаҳрамон корейс халқи Хитой халқ кўнгиллиларининг ва барча мамлакатлардаги тинчликсевар кучларнинг қардошларча кўмагида Корея Халқ-Демократик Республикасининг суверенитети ва мустақиллигини империалистик агрессияга қарши курашда шараф билан сақлаб қолди, уруш оқасида вайрон бўлган экономикани тарихан қисқа вақт ичида тиклади ва халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик планини муваффақиятли суратда бажармоқда. Корея Халқ-Демократик Республикасининг саноати урушдан аввалги ишлаб чиқариш даражасидан 1957 йилдаёқ анча ўзиб кетди. Деҳқон хўжаликларини кооперативлаштириш тугалланди. Бу эса, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини социалистик асосда доим ривожлантиришни таъминлайди. Корейс халқининг фаровонлиги тез суръатлар билан ошиб бормоқда.

Корейс халқи, Корея Халқ-Демократик Республикаси эълон қилинган куннинг 10 йиллигини халқ маорифи, фан, маданият ва соғлиқни сақлаш соҳасида катта муваффақиятлар билан кутиб олмоқда. Мамлакатда халқ ҳокимияти барпо қилинганидан буён ўтган йиллар ичида юқори малакали кадрлар тайёрланди, миллий зиёлилар вужудга келтирилди

Корея Халқ-Демократик Республикасининг ҳукумати тинчликсеварлик сиёсатини амалга ошириб, Шимолий Корея билан Жанубий Корея ўртасидаги муносабатларда кескинликни тугатишга ва Кореянинг миллий бирлигини тинч йўл билан тиклашга қаратилган бир қанча конструктив таклифлар киритди.

Корея Халқ-Демократик Республикасининг бутун ҳаётига корейс халқи ғалабаларининг илҳомчиси ва ташкилотчиси Корея Меҳнат партияси раҳбарлик қилаётганлиги туфайли мамлакат ана шундай муваффақиятларга эриша олди. Корея Меҳнат партияси марксизм-ленинизм байроғи остида ўз сафларининг бирлиги учун ва коммунистик ҳамда ишчи партияларнинг интернационал бирдамлигини мустаҳкамлаш учун тинмай кураш олиб бормоқда.

Биз шу нарсага чуқур аминмизки. Корея Халқ-Демократик Республикасининг меҳнаткашлари Корея Меҳнат партияси ва КХДР ҳукуматининг раҳбарлигида социализм қурилишида, бирлашган мустақил демократик Кореяни барпо қилиш учун курашда янгидан-янги муваффақиятларга эришадилар.

Совет халқи зўр хурсандчилик билан шуни қайд қиладики, совет ва корейс халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик йил сайин ривожланмоқда, мамлакатларимиз ўртасида социалистик интернационализм принципларига асосланган сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳамкорлик кенгайиб бормоқда.

Корея Халқ-Демократик Республикаси яшнасин, совет ва корейс халқлари ўртасидаги абадий ва бузилмас дўстлик мустаҳкамланаберсин!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи Секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. ХРУШЧЕВ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.

Москва, Кремль, 1958 йил, 8 сентябрь.

Тошкент журналистларининг йиғилиши

8 сентябрда Тошкентда Ўзбекистон давлат эстрадаси театрида журналистларнинг халқаро бирдамлик кунига бағишланиб республика пойтахти матбуот ва радио ходимларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш президиумида партия ташкилотларининг вакиллари, Ўзбекистон ССР журналистлар союзи ташкилот бюросининг аъзолари, газета, журнал редакциялари, нашриётлар, радио ва телевидение ходимлари коллективларининг вакиллари, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференциясини ўтказиш тайёргарлик комитетининг аъзолари ўтирибдилар.

Ўзбекистон журналистлар союзи ташкилот бюросининг раиси И. Раҳимов журналистларнинг халқаро бирдамлик куни тўғрисида доклад қилди.

Совет журналистлари, дейди докладчи, тинчлик ва тараққиёт учун кураш олиб бораётган ғоят катта ижтимоий кучдир. Улар қудратли совет халқининг умид-орзуларини ифодалаб, мустақиллик учун, мустамлакачиликка ва реакциянинг барча кучларига қарши курашаётган миллат ва халқларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиб чиқмоқдалар. Бу кунда, тинчлик учун ва инсониятнинг бахт-саодати учун содиқ ва фидокор курашчи — чехословак журналисти Юлиус Фучик хотираси учун белгиланган бу кунда биз чет элдаги ҳамкорларимизга қардошлик саломимизни йўллаймиз ҳамда янги уруш олови ёқувчиларга ва уларнинг газетачи қуролбардорларига қарши кескин зарба бериш учун кучларни бирлаштириш тилакларини йўллаймиз.

Доклaддан кейин журналистларнинг халқаро бирдамлик куни муносабати билан Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилар ташкилотларининг вакиллари ҳозир бўлган кишиларга қарата табрик нутқлари сўзладилар.

Хитой Халқ Республикаси ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Го Сяо-чуань ўз сўзида бутун ер юзидаги прогрессив журналистларни бир-бири билан боғлаган қардошларча дўстлик алоқалари тўғрисида, социалистик лагерь мамлакатларидаги матбуот ходимларининг олижаноб мақсадлари ва вазифалари тўғрисида гапирди.

Го Сяо-чуань ўз сўзининг охирида журналистларни ҳушёр бўлишга, ўз сафларининг бирлигини янада кўпроқ мустаҳкамлашга, ўзларининг бутун кучларини халқ хизматига бағишлашга даъват этди.

Ҳинд ёзувчиси Гопал Халдар минбарга чиқади. У, Ҳиндистон прогрессив журналистларининг мустамлакачиликка қарши, чинакам матбуот эркинлиги учун кўп асрлар мобайнида олиб борган кураши ҳақида гапириб, Ҳиндистон матбуотининг кўп ходимлари ҳозирги вақтда тинчлик учун, социал ўзгариш учун ва ўз халқининг моддий фаровонлигини ошириш учун актив курашаётганликларини таъкидлади.

Гопал Халдар экономика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида тараққиёт йўлидан тинмай олға бораётган Ўзбекистон журналистларига қизғин салом топширди, матбуот ходимларини халқларни бир-бирлари билан яқинлаштириш учун, улуғ тинчлик идеяларининг тантанаси учун интернационал алоқаларни мустаҳкамлаш ва кучайтиришга чақирди.

Камерун ёзувчиси Бенжамен Матип қизғин нутқ сўзлади. У Қора Африка халқлари орасига кенг ёйилган қудратли миллий озодлик ҳаракати тўғрисида, уларнинг мустамлакачилик кишанларини парчалаб ташлашга қатъий интилаётганликлари ҳақида гапирди.

Совет ёзувчиси — журналист К. Симонов мажлис қатнашчиларидан бир группасининг топширигига мувофиқ, Хитой журналистлари союзига табрик телеграммаси юборишни таклиф этди. Бу таклиф гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди.

Мажлис қатнашчилари учун Ўзбекистон санъат усталари иштирокида катта концерт қўйиб берилди.

(ЎзТАГ).

КПСС XXI съездини янги меҳнат ғалабалари билан кутиб олайлик!

Тошкентдаги «Газоаппарат» заводининг коллективи КПССнинг навбатдан ташқари XXI съезди чақирилиши тўғрисидаги хушхабарни зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олди. Суратда: қуюв цехи касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Н. Тўраев ишчиларга партия XXI съездини чақириш тўғрисидаги КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорини ўқиб бермоқда.

В. Салов фотоси.

Бу йил янада кўпроқ аъло навли пахта қабул қилиш учун

КПСС Марказий Комитетининг 1958 йил 5 сентябрь Пленумининг қарорлари Верхне-волинск район пахтакорларини ва барча меҳнаткашларни меҳнатда янги ютуқлар сари илҳомлантириб юборди. Район меҳнаткашлари СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамларини қараб чиқиш учун КПССнинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш—ҳаётимизни янада фаровонлаштиришга ва бутун дунёда барқарор тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган жуда муҳим тадбирлардир деб қарамоқдалар.

Район марказидаги пахта тайёрлаш пунктининг ишчилари Пленум қарорларини ғоят мамнунлик билан кутиб олдилар. Улар пунктни янги ҳосилни қабул қилишга 15 августдаёқ тахт қилиб қўйган эдилар. Пункт бу йил 15 минг тонна пахта қабул қилишга тўла ҳозирлик кўрди. Бунинг учун 27 та бунтга пахта ғарамлаш белгиланди.

Шунингдек, тайёрлаш пунктида 6 та автотранспортер, 8 та қуритиш-тозалаш цехи ва 2 та катта осма тарози ишлайди. Бунтларни ёпиш учун 135 та брезент тайёрланган. Тайёрлаш пунктининг пахта қабул қилиш қуввати ҳам анча оширилди.

Х. САГИЗОВ.

Иш суръатини янада оширамиз

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли мотор-ремонт заводининг коллективи Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш ҳақидаги хушхабарни зўр кўтаринкилик билан кутиб олди. Бу хабар ҳар бир ишчи, ҳар бир инженер-техник ходимнинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборди.

— Шонли партиямизнинг ҳар бир съезди, — дейди токарь ўртоқ Б. Зима, — мамлакатимиз тарихида алоҳида ўрин эгаллайди. Шу сабабли ҳам совет кишиларининг бу кунни халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишлари традицион бўлиб қолган. Коллективимизнинг барча аъзолари қаторида мен ҳам партиямиз съездига ўзимнинг муносиб меҳнат совғамни тайёрлайман.

— Заводимиз коллективи, — деди корхона директори ўртоқ Султонов, — Улуғ Октябрнинг 41 йиллиги шарафига мусобақани кучайтириб, 8 ойлик планни муддатидан олдин бажарди, ҳозир эса 9 ойлик топшириқни бажариш арафасида турибди. Партиямиз XXI съездининг чақирилиши ҳақидаги хабар ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларимизнинг ижодий ташаббуси ва активлигини бениҳоя ошириб юборди. Коллективимиз съезд шарафига ўз социалистик мажбуриятини қайта кўриб чиқиб, йил охиригача пландан ташқари камида 2 миллион сўмлик маҳсулот беришга аҳд қилди.

К. АБДУРАҲМОНОВ.

Чирчиқ саноатчиларининг муваффақияти

Улуғ Октябрнинг 41 йиллиги байрамини меҳнат соҳасида юқори кўрсаткичларга эришиш билан нишонлаш учун астойдил курашаётган Чирчиқ шаҳар машинасозлари, энергетиклари, бинокор ва тикувчилари коллектив ва индивидуал мусобақани тобора қизитмоқдалар. Барча корхоналарда меҳнат унумдорлигини ошириш, давлат маблағларини тежаб-тергаб сарфлаш учун ўзаро социалистик мусобақани кучайтириш натижасида шаҳар бўйича 8 ойлик ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш топшириғи муддатидан бир неча кун олдин бажарилди. Шу кунгача давлатга пландагидан ташқари бир неча ўн миллион сўмлик қишлоқ хўжалиги ва химия саноати машиналари, компрессор, энергетика ускуналари, кийим-кечак ва минерал ўғит етказиб берилди.

Корхоналараро социалистик мусобақада «Чирчиксельмаш», «Узбекхиммаш» заводлари, тикув ва пойафзал фабрикалари юқори кўрсаткичларга эришдилар. Шаҳар қурувчилари ва монтажчилари мўлжалдагидан анча кўп иш бажардилар. «Промтехмонтаж» бошқармасининг Чирчиқ шаҳар участкаси 8 ойда 9 ойлик планни адо этди ва 200 минг сўмлик давлат маблағини иқтисод қилди.

ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА ҲАР ТАРАФЛАМА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК!

Бепарволикка барҳам берилсин

Сирдарё районидаги Ворошилов номли колхозда август ойи графиги бажарилмади, ҳосилга-ҳосил қўшиш ойлигида ғўзалар сифатли парвариш қилинмади. Натижада кўпчилик майдонларда олинган юксак мажбуриятга яраша ҳосил етиштирилгани йўқ.

Бундай кўнгилсиз аҳволнинг юз беришига асосий сабаб — колхозда меҳнат интизомининг бўшашиб кетганлигидир. Кўпчилик колхозчилар ўз шахсий ишлари билан банд бўлиб, дала ишларига кам қатнашадилар.

Колхоз раҳбарлари эса колхозчилар ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлашга эътибор бермаётирлар, бунинг устига ўз оила аъзоларини дала ишларига қатнаштирмаётирлар. Масалан, колхоз чорвачилик фермаси мудири Мирзаев, фельдшер Солиҳов, зоотехник Маҳкамов ва бошқаларнинг оила аъзолари ёз бўйи далада бир кун ҳам ишлаганлари йўқ. Бу ўртоқлар бириктилган К. Норбўтаев бошлиқ бригадада ғўза парвариши ғоят сифатсиз ва сусткашлик билан ўтказилди. Натижада бригадада етиштирилган ҳосил мўлжалдагидек эмас. Агар ривожи паст ғўзалар қўшимча парвариш қилинмаса, мажбуриятнигина эмас, ҳатто белгиланган планни ҳам бажариш хавф остида қолади.

Колхозда ана шундай ғўзаси паст бригадалар анчагина бор. Шунга қарамай, ҳалитдан далаларда иш тўхтатиб қўйилган: ғўзаларни суғоришни давом эттириш, пахта майдонларини бегона ўтлардан тозалаш ва кўсакларнинг тезроқ очилишини таъминлаш учун зарур тадбирлар амалга оширилмаётир.

Шунингдек колхозда пахта йиғим-теримига ҳам пухта тайёрлик кўрилаётгани йўқ. Автомашина ва араваларни ремонтдан чиқариш, хирмонлар, қанор ва этаклар тайёрлаш ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Район ташкилотлари Ворошилов номли колхоздаги бундай бепарволикка барҳам беришлари, ёз бўйи дала бетини кўрмаган колхозчиларни йиғим-терим даврида ишга тўлиқ жалб қилиш чораларини белгилашлари керак. Акс ҳолда бу колхоз йиғим-терим даврида оқсаб қолиши ва районни орқага тортиши турган гап.

Н. БОЙЗОҚОВ.

„Ленинград" колхози йиғим-теримга тайёр

Оржоникидзе районидаги «Ленинград» колхозининг азамат пахтакорлари бу йил давлатга ҳар гектар ердан 34 центнердан, ҳаммаси бўлиб 1360 тонна пахта топширишга аҳд қилганлар.

Гектаридан 35 центнердан ҳосил олиш учун курашаётган Маҳмуд Шербеков ва Махсума Орипова ўртоқлар бошлиқ илғор бригадалар ўз ваъдаларига яраша ҳосил тўплашга эришдилар. Бу бригадаларнинг ишчан аъзолари ғўзаларни икки томонлама парвариш қилдилар. Ҳозир ҳар бир туп ғўзадаги 9-10 тадан етилган тўлиқ кўсаклар ҳосилнинг баракали бўлишидан дарак бермоқда.

Колхозда далалардаги сўнгги ишларни тамомлаш билан бирга пахта йиғим-теримига тайёргарлик ҳам кучайтириб юборилди. Шу кунларда теримчилар учун этак, қоп-қанорлар тайёрлаб қўйилди, звено, бригада хирмонлари қайта ремонтдан чиқарилди. 12 та автокачка, 7 та юк автомашинаси жорий ремонт қилинди.

Колхоз правлениеси, айниқса маданий-маиший ишларнинг яхши йўлга қўйилишига катта эътибор бермоқда. Пахта терувчи аёлларнинг болалари учун 2 та марказий ва 3 та бригадалараро болалар яслиси қайта тайёрланди, улар зарур буюмлар билан жиҳозланди.

Бу яслилар 140 болага мўлжалланган бўлиб, уларда 10 га яқин малакали тарбиячилар хизмат қилади. Болаларнинг зерикмасдан кўнгилли дам олишлари учун ҳар турли ўйинчоқлар олиш учун колхоз фондидан 5 минг сўм пул ажратилди. Булардан ташқари 23, 26-мактаб ўқитувчилари ва колхоз коммунистларидан иборат агитаторлар группаси йиғим-терим даврида колхозчилар орасида «Халқаро аҳвол ҳақида», илғорларнинг тажрибалари, пахта планининг қандай бажарилаётганлиги ҳақида суҳбатлар ўтказадилар.

А. ПЎЛАТОВ.

Бу йил ҳам ҳосил мўл бўлади

Очил Азимов бошлиқ бригада Верхне-волинск районидаги Свердлов номли колхознинг илғор бригадаларидан ҳисобланади. Бригаданинг 75 гектар ердаги ғўзаси ҳозир бешинчи марта комплекс парвариш қилинаётир, талабига қараб қондириб суғорилмоқда.

Бригада механизатори Рўзи Ҳамдамов, сувчилардан М. Жўраев, Т. Чўлиев, шунингдек Тўти Ҳамроева, Тугма Хатамова, Хосият Бобожонова каби ўртоқлар бошқаларга намуна кўрсатиб меҳнат қилаётирлар. Улар ҳар гектар ерда пландаги 28 центнер ўрнига 33 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар.

Шунингдек «Социализм» совхозининг тюпкочи механизаторлари Очил Пардаев, Худойберди Мусаев, Қудрат Ҳожиев ўртоқлар парвариш қилган майдонлардаги ғўзада ҳам мўл ҳосил тўпланди. Бу моҳир механизаторларнинг Валентин Тюпко методи асосида ишлаб яхши натижага эришганликлари совхоздаги бошқа механизаторларни ҳам илҳомлантириб юборди. Улар келаси йилдан ана шу илғор метод асосида ишлашга аҳд қилдилар.

Н. ХАЙРУЛЛАЕВ,
Қ. ҚОДИРОВ.

СССР билан Марокаш бир-бирларига дипломатик вакиллар юборишга қарор қилдилар

СССР ва Марокаш Короллиги ўртасида яқинда Роботда бўлиб ўтган музокаралар натижасида ҳар иккала мамлакат ҳукуматлари 1958 йил 1 сентябрдан бошлаб бир-бирларига элчилар даражасидаги дипломатик вакиллар юборишга қарор қилди.

Шу қарор муносабати билан СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ва Марокаш Короллиги Министрлар Советининг Раиси Аҳмад Белафреж бир-бирларига мактублар юбордилар.

Н. С. Хрушчев ўз мактубида иккала мамлакатнинг бир-бирларига дипломатик вакиллар юбориши Совет-Марокаш муносабатларини ривожлантиришда муҳим босқични бошлаб беради. Марокаш билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш учун хизмат қилади ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса бўлиб қўшилади, деб ишонч билдирди.

Аҳмад Белафреж Марокаш ҳукумати номидан ҳамкорлик перспективаларидан мамнун бўлганлигини изҳор қилди ва Марокаш халқи билан совет халқи ўртасидаги муносабатлар келгусида мустаҳкамланади, деб умид билдирди. (ТАСС).

Совет ҳукуматининг Германия Федератив Республикаси ҳукуматига нотаси

6 сентябрда СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. А. Зорин Германия Федератив Республикасининг Москвадаги Элчиси Г. Кролльга Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг 15 августдаги нотасига Совет ҳукуматининг жавоб нотасини топширди. АҚШ қуролли кучлари Яқин Шарқдаги агрессия учун Германия Федератив Республикаси территориясидан фойдаланганлиги масаласи муносабати билан ҳар иккала давлат ҳукумати бир-бирлари билан шундай нота айирбошладилар.

Совет ҳукумати ўз нотасида Германия Федератив Республикаси ҳукумати Америка қўмондонлигига Яқин Шарқ районига қўшинлар юбориш учун умуман Германия Федератив Республикасининг аэродромларини, портларини ва территориясини бериб қўйганлигини яна бир марта қайд қилиб ўтади. Совет ҳукумати шу нарсани афсусланиб қайд қиладики, Германия Федератив Республикаси ҳукумати Яқин Шарқдаги кескинликни юмшатишни ва араб халқларининг қонуний манфаатларини ҳимоя қилишни талаб этаётганлар қаторига ўтмасдан, балки Яқин Шарқдаги тинчлик душманлари билан бир қаторга ўтиб қолди.

Федерал ҳукумат, — дейилади нотада, — мустамлакачи давлатларнинг Яқин Шарқда қурол кучидан фойдаланишига кўмаклашишга шу қадар берилиб кетдики, у бундан буён ҳам шу хилдаги ҳаракатларга ёрдам кўрсатишга, шу жумладан ўз территориясини шу мақсаллар учун бериб қўйиш йўли билан шундай ёрдам кўрсатишга тайёр бўлиб турибди, деган таассурот туғилмоқда.

Совет ҳукумати Германия Федератив Республикаси ҳукуматини АҚШ ва Англия томонидан араб мамлакатларининг ишларига аралашиш йўлида ўтказилаётган сиёсатга нисбатан бундай бирдамлик позицияси Ғарбий Германиянинг ўз манфаатларига зарар етказиши мумкин, деб огоҳлантиради. (ТАСС).

Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг Совет ҳукуматига нотаси

СССР Ташқи ишлар министрлиги Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг Германия билан тузиладиган сулҳ шартномасини тайёрлаш масаласига доир 1958 йил 5 сентябрдаги нотасини олди.

Нотада айтиладики, Германия Демократик Республикаси Германия билан сулҳ шартномасини тезроқ тузиш манфаатларини кўзлаб, СССР, АҚШ Англия ва Франция ҳукуматларига Германия билан тузиладиган сулҳ шартномасини тайёрлашга доир маслаҳатлашиш ишларини бошлаб юборишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган комиссияни тўрт буюк давлат вакилларидан иборат қилиб дарҳол тузишни таклиф қилади. Бу комиссия ҳар иккала герман давлати музокараларда қайси босқичда ва қандай шаклда қатнашчилар тарикасида иштирок қилдирилиши ҳақида ҳам битимга келиши лозим.

Германия Демократик Республикаси ҳукумати шуни маълум қиладики, Германия Демократик Республикаси ҳукумати ҳар иккала герман давлати вакилларидан иборат комиссия тузишни таклиф қилиб, Германия Федератив Республикаси ҳукуматига мурожаат қилди. Бу комиссия Германия билан тузиладиган сулҳ шартномасини тайёрлаш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилиши лозим. Бу комиссия фақат ҳар иккала герман давлатининг ўзигина ҳал қилиши тегишли бўлган масалаларни кўриб чиқиш билан ҳам шуғулланиши лозим. (ТАСС).

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

„Хўжакўрсинга ном олган ётоқхона"

Оҳангарон шаҳрининг бир группа ишчилари редакциямизга хат ёзиб, унда «Узбекуголь» комбинатига қарашли 24-ёшлар ётоқхонасида яшовчилар учун зарур маданий-маиший шароитлар яратиб берилмаганидан шикоят қилган эдилар.

Оҳангарон шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Ғулемовнинг редакцияга билдиришича хатда келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Бу масала ижроия комитетнинг мажлисида муҳокама қилиниб, «Узбекуголь» тресті бошқарувчисининг ўринбосари ўртоқ Лихачевга ёшлар ётоқхонасини тез орада зарур бўлган буюмлар билан жиҳозлаш, радиоприёмник, газета-журнал ва ҳоказолар билан таъмин этиш вазифаси топширилган. Ётоқхонада оммавий-сиёсий ва маданий-оқартув ишларини йўлга қўйиш юзасидан тадбирлар белгиланган.

Гениал санъаткор

Л. Н. Толстойнинг туғилганига 130 йил тўлиши муносабати билан

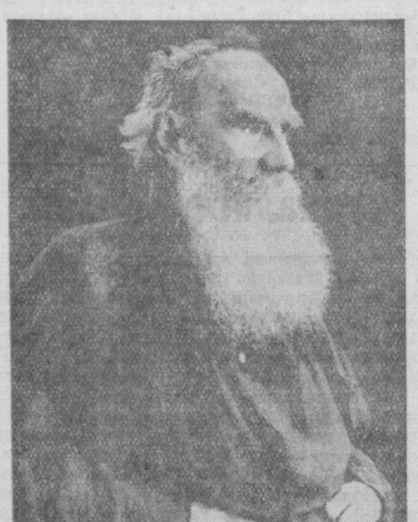

Шу йил 9 сентябрда кенг жамоатчилик жаҳоннинг энг йирик гениал санъаткорларидан бири рус ёзувчиси Лев Николаевич Толстойнинг туғилганига 130 йил тўлган кунни нишонлайди.

В. И. Ленин таъбири билан айтганда «Л. Н. Толстой... фақат рус ҳаётининг энг гўзал манзараларинигина эмас, ҳатто жаҳон адабиётининг биринчи даражадаги асарларини ҳам яратган гениал санъаткордир». (В. И. Ленин асарлар, 15 том, 209 бет).

Толстой 1828 йил 9 сентябрда Тулага яқин бўлган Ясная Поляна қишлоғида туғилди. Вояга етгач, Қозон университетида ўқий бошлайди. У ерда бериладиган дарслар Лев Николаевични қаноатлантирмагани учун, ўқишни тамомламай яна ўз қишлоғига қайтди. Бу ерда у ўз билимини ошириш мақсадида қунт ва чидам билан ўқишга берилди.

1851-54 йиллар орасида Кавказда бўлиб, у ердаги кўнгиллилар қаторида уруш ҳаракатига қатнашди. Толстойнинг шу йилларда «Ҳужум», «Маркернинг хатлари» номли ҳикоялари ҳамда «Болалик» ва «Ўсмирлик» повестлари майдонга келди.

Кавказдан қайтгач, Севастополь мудофааси учун бўлаётган жангларда иштирок этиш учун сафарбар этилди.

Толстойнинг Кавказ ва Севастополдаги уруш ҳаракатларида иштирок этиши ва олган таассуротлари уруш тўғрисида кейинчалик яратган асарлари учун жонли материал бўлиб хизмат қилди. Бўлажак санъаткор «Ҳужум», «Ўрмон кесиш» ва «Севастополь ҳикоялари» каби асарларида Кавказ ва Севастополдаги уруш ҳаракатларини бадиий бўёқларда ғоят таъсирли қилиб ифодалади: «Урушнинг асл қиёфасини — вайрона, азоб ва ўлимнинг қонли манзараси»ни яратиб бера олди.

Асар қаҳрамонлари — оддий, камтарин рус солдатларининг она-Ватанни зўр матонат билан ҳимоя қилишдаги маънавий улуғворлиги ёзувчи эътиборини жалб этган муҳим моментлардан бири бўлди.

У ўзининг «Севастополь декабрь ойида» деган ҳикоясида ватанпарвар рус кишисининг ўз ватанига бўлган битмас-туганмас муҳаббатини ифодалаб, шундай дейди: «Агар ўша оғир даврларда руҳан тушмай, ватан учун жон беришга тайёр турган қаҳрамонларни тасаввур эта олсангиз одамларимизни тўғри тушунган бўласиз. Қаҳрамон рус халқи иштирок этган Севастополь эпопеяси Россия тарихида мангу ўчмас из қолдирди».

Толстой Севастополь мағлубиятидан сўнг 1855 йилнинг кузларида Петербургга борди. У ерда Некрасов, Тургенев, Чернишевский ва Гончаров сингари буюк рус адиблари билан танишди. Чернишевский Толстой дастлабки ижодига юқори баҳо беради. Унинг бу даврда яратилган «Помешчик эртаси» повести крепостной рус деҳқонининг ҳаётини нақадар реал ифодалаганлиги учун ҳам машҳур рус танқидчиси Чернишевскийнинг юксак мақтовига сазовор бўлган эди.

Лев Николаевич Толстой 1856 йили отставкага чиққач, кетма-кет чет элларга саёҳат қилади. Саёҳати даврида Германия, Италия, Франция, Белгия, Швейцария ҳамда Англияда бўлди. Биринчи сафаридан олган таассуроти асосида ёзилган «Люцерн» номли ҳикояси майдонга келди. Асарда Европа буржуа маданияти фош қилинади. Аммо, тараққиётнинг инсон учун бўлган аҳамиятини инкор қилиш даражасига бориши, ақл-идрокнинг қудратини кўра билмаслиги, унга ишончсизлиги Л. Толстой дунёқарашидаги камчилик эди. Бу заифлик унинг бошқа асарларида ҳам кўзга ташланиб туради.

У сўнгги саёҳатдан қайтган вақтда Россияда крепостнойлик ҳуқуқи бекор қилинган эди. Худди илгаригидек ҳуқуқсиз аҳволда қолган рус деҳқонининг тақдири ёзувчини қаттиқ ҳаяжонга солди. Аммо бу ҳаёжон дворянларнинг ғазабли бир қарашидаёқ сўнарди. Л. Н. Толстой чет эллардан ўз қишлоғига қайтиб келгандан сўнг деҳқон болалари учун мактаблар ташкил қилиб, унда педагогик ишларни олиб боради. Шунингдек Лев Николаевич бу даврда Кавказ одамлари, унинг бой ва гўзал табиатини тасвирловчи «Казаклар» (1862) номли повесть ёзиб тамомлади.

Ана шундан сўнг Толстой ўзининг «Энг яхши ҳаёт шароитида тинимсиз ва оғир меҳнат билан ўтган» (1863-69) олти йиллик умрини «Уруш ва тинчлик» номли романини яратишга бағишлади. Асарнинг асосий темаси 1812 йилги Ватан урушини акс эттиришдан иборатдир. Асар ўз бадиий қувватининг юксаклиги, мазмунининг чуқурлиги ва ҳаётийлиги билан жаҳон адабиётида алоҳида ўрин тутади.

Асарнинг асосий қаҳрамони бўлган фидокор рус халқининг характери унинг матонат ва сўнмас иродаси зўр эҳтирос билан бадиий бўёқларда тарихан тўғри акс эттирилди. Ёзувчи Напалеоннинг босқинчилик сиёсатини фош этди, халқнинг ўз жонажон ватанини ҳимоя қилиш учун олиб борган урушини адолатли, халқ уруши сифатида талқин қилди. Ҳақиқий реалист санъаткор Толстойнинг фикрича Бородино жанги рус халқининг душман устидан қозонган маънавий ғалабаси бўлди. Чунки руслар бу жангда қўшинларининг ярмини йўқотган бўлсалар ҳам, урушнинг охиригача мағрур ва шиддат билан жанг қилдилар. Шу туфайли французлар Бородино жангида қақшатғич зарба еб, ҳалокатга юз тутдилар. Ёзувчининг тасвирлашича, рус кишиларининг фикри қатъий бўлганлиги, улар французлар ҳукмронлигида қул бўлиб яшашдан кўра ўлимни афзал билганликлари учун ҳам бу жангда ғалаба қилдилар. Асардаги Кутузов образи сиймосида биз халқнинг қудратли руҳини мужассамлантирган, буюк жанговар синовнинг бутун оғирлигини ўз зиммасига олган гигант бир саркардани кўрамиз.

Аммо, Кутузовнинг шахсий ташаббускорлигини камситиш Толстойни катта хатога олиб борди. Романдаги Платон Каратаев образи фаталистик дунё қараши билан, тақдирга тан бериш, турмушга пассив муносабатда бўлиш кайфиятлари билан суғорилгандир. Бу ҳам Толстойнинг дунё қарашидаги камчилик эди. Лекин буни бутун рус деҳқонларининг кайфиятини умумлаштирган образ дейиш ҳам тўғри эмас, албатта.

1812 йилги Ватан урушида рус халқи намойиш қилган оташин ватанпарварлик туйғуси Андрей Болконскийда ҳам, Наташа Ростовада ҳам, Пьер Безуховда ҳам ва романдаги бошқа ижобий образларда ҳам кўринади. Улар ўз манфаатларини халқ манфаати билан боғлайдилар, энг оғир вақтларда улуғворлик ва қатъиятлик кўрсатадилар.

Л. Н. Толстой 1873-77 йиллар ичида ўзининг иккинчи катта романи бўлган «Анна Каренина»ни ёзиб тамомлайди.

Ёзувчи асарда илк муҳаббат оташида куйган ва ўртанган софдил хотин — Аннанинг маънавий фожиасини мислсиз инсоний ҳарорат ва юксак бадиий маҳорат билан тасвирлайди. Асарда Анна Каренина қаторида Каренин, Вронский, Левин ва унинг қаллиғи Китининг тақдири ҳам ўз аксини топган. Асар қаҳрамонларининг ҳаёти 70- йиллардаги тарихий воқеликлар билан боғлаб берилади. Ўша даврда рус жамиятидаги кенг жамоатчиликни қизиқтирган ва ҳаяжонга солган кўп масалалар ҳал қилинади.

Толстойнинг «Уруш ва тинчлик», «Анна Каренина» романлари фақат рус адабиётинингина эмас, балки бутун жаҳон бадиий адабиётининг ютуғи бўлди.

1881 йили Толстой ўз оиласи билан Москвага кўчиб борди, у ердаги аҳолининг аянчли ҳаётини кўриб қайғурди. У ўзининг «Нима илож имиз бор?» деган китобида шаҳар аҳолисининг ҳаёти ҳақида тафсилот беради. Шу қаторда ўзининг динга, аҳлоқ масалаларига, фан ва санъатга, шунингдек жамият, экономика ва педагогикага доир муҳим масалаларга қарашини ифода этади.

Унинг дунё қарашида ўзгаришлар юз бера бошлайди. Толстой капиталистик қонунларни қаттиқ қоралайди. Халқни қашшоқликка келтирган қонун ва қоидаларга қарши далил норозилик билдирса-да, у турмушни адолатли равишда қайта қуришга қодир бўлмаган мавҳум ва диний асосларга таянади.

В. И. Ленин Толстой дунё қарашидаги бундай чалкашлик ва қарама-қаршиликларни таъкидлаш билан бирга «Россияда буржуа революцияси олдидан миллионларча рус деҳқонларида содир бўлган ғоя ва кайфиятларни ифода этувчи сифатида Толстой буюк бир шахсдир» деган эди. (В. И. Ленин, асарлар, 15 том 210 бет).

Ёзувчининг бирин-кетин майдонга келган «Қоронғулик салтанати», «Маърифат самаралари» пьесаларида ҳам Русиядаги ҳучайиб келаётган капиталистик муносабатлар, қолоқ рус деҳқонининг дунё қараши, бекорчи, текинхўр бойлар ҳаёти ажойиб бадиий маҳорат билан тасвирланади.

Толстой 1889-1899 йилларда ёзилган «Тирилиш» романида чор Россиясидаги ҳоким синфларнинг чиркин ҳаётини ҳайратда қоларлик даражада бадиий усталик билан тасвирлади. Асарда князь Нехлюдовнинг ҳайвоний эҳтирослари қурбони бўлган Катюша Маслованинг фожиали ҳаёти, унинг Сибирда сургундаги революционерлар таъсири остида қайта «тирилиши», шунингдек Нехлюдовнинг афсус чекиши ҳамда аҳлоқий жиҳатдан «қайта туғилишга» интилиши ифодаланади.

Л. Н. Толстойнинг умрининг сўнгги даврларида яратган «Ҳожимурод» повести ўзининг бадиий-ғоявий етуклиги билан диққатга сазовордир.

«Жонли мурда» пьесасида буржуа оилаларида эри-хотинлик муносабатлари ўзаро севги-муҳаббат асосида эмас, балки юридик мажбурият асосида ҳал этилиши кўрсатилади. Пьесанинг бош қаҳрамони бўлган Федя Протасов образи буржуа оиласида қонунлашиб қолган макр-ҳийлаларга қарши қўйилади. Толстойнинг бу ҳар икки асари унинг аввалги асарларида илгари сурилган «жабр-зулмга сабр-чидам билан жавоб бериш» тўғрисидаги таълимотларига кўпроқ зиддир. Чунки биз юқоридаги асарларда айрим бўшанг, тақдирга тан берувчи кишилар образини кўрган бўлсак, аксинча бу асарларда мағрур эрксевар инсон образларига дуч келамиз.

Толстой умрининг охиригача тинимсиз ижодий меҳнат билан банд бўлди. Бироқ буюк санъаткор Толстойни «Ясная поляна» даги деҳқонлар аҳволи катта руҳий азобга солиб қўйди. Бундан қутилиш мақсадида ўз қишлоғини ташлаб кетаётган Лев Николаевич йўлда шамоллаб касал бўлди ва 1910 йил 20 ноябрда вафот этди.

Л. Н. Толстой В. И. Ленин айтганидек «... ўз асарларида шу қадар катта масалаларни майдонга қўя олдики, бадиий кучи жиҳатидан шу даража баландликка кўтарилдики, унинг асарлари жаҳон бадиий адабиётида биринчи ўринлардан бирини эгаллайди» (В. И. Ленин, асарлар 16-том 347 бет).

Ҳақиқатан ҳам гениал санъаткорнинг жаҳон адабиётидаги мавқеи жуда юксакдир. Л. Н. Толстой асарлари чет тилларга таржима қилиниши ва таржима қилинган тилларнинг кўплиги жиҳатдан ҳозирги кунда дунёда биринчи ўринда туради.

Ўзбек китобхонларининг Толстой ижодига бўлган қизиқиши XIX асрнинг сўнгги йилларидаёқ бошланган эди. Унинг айрим ҳикоя ва бошқа асарларидан қатор таржималар қилинади. Толстойнинг ғоят бой ижодий мактаби ўзбек ёзувчиларига ҳам ўзининг самарали таъсирини кўрсатиб келмоқда. Ҳозирги вақтда ҳар бир ўзбек китобхони ёзувчи асарларининг кўп қисмини ўз она тилида ўқишга муяссар эканлиги билан фахрланади. Шунинг учун ҳам кенг омма қаторида республикамиз жамоатчилиги буюк санъаткор Л. Н. Толстой туғилган кунни нишонлар экан унинг номини яна бир карра ҳурмат билан тилга олади.

С. МИРВАЛИЕВ.

ТАШКИЛИЙ-ПАРТИЯВИЙ ИШЛАРНИ ЯНАДА ЯХШИЛАЙЛИК!

Область партия ходимларининг кенгашидан

Илгари хабар қилинганидек, Тошкентда партия ходимларининг партиявий-ташкилий ишларни яхшилаш масаласига бағишланган область кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгаш қатнашчилари бир қатор район ва шаҳар партия комитетлари секретарларининг партиявий-ташкилий иш тажрибаси ҳақидаги докладларини тингладилар.

Оҳангарон шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **И. Муллажонов** шаҳар партия комитетининг кадрлар билан ишлаш соҳасидаги тажрибаси ҳақида сўзлаб берди. Докладчи шаҳар партия комитети кадрларни пастдан юқорига кўтариш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасида маълум даражада иш қилганлигини қайд қилиб, ходимларнинг бир жойда узоқ вақт ишлаб қолишини таъминлашга ҳам катта эътибор берилганлигини таъкидлаб кўрсатди. Шаҳар партия комитетининг номенкулатурасига кирувчи ходимларнинг кўпчилик қисми бир жойнинг ўзида икки йилдан тортиб то 10 йилгача ишламоқдалар. «Узбекуголь» трестида раҳбар кадрлар билан ишлаш масаласи яхши йўлга қўйилган. Уларнинг ўсиши, ишлаб чиқариш ва техника процессларини чуқур ўрганиб олишлари учун шароит яратиб берилган.

Кўмир комбинати ва унга қарашли ёрдамчи корхоналарнинг барча раҳбарлари махсус маълумотга эга. Уларнинг кўпчилиги ишлаб чиқаришга муваффақиятли раҳбарлик қилганлари ҳолда, коллективнинг меҳнатда эришаётган муваффақиятларини оширишни, уни жипслаштиришни ҳам таъминламоқдалар.

Шаҳар партия комитети кадрларнинг системали равишда ўқишини ташкил этди — кўпчилик ходимлар олий ва ўрта ўқув юртларининг сиртқи бўлимида, аспирантурада, ишчи-ёшларнинг кечки мактабларида, партия маорифи шахобчаларида ўқимоқдалар, семинар машғулотларига қатнашмоқдалар. Шаҳар партия комитетининг номенклатурасига кирувчи ходимлардан 39 киши ўтган йили кечки марксизм-ленинизм университетини тамомлади. Улар орасида бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, қурилиш касаба союз комитетларининг раислари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг раҳбарлари бор. Ҳозирги вақтда олий ўқув юртлари ва техникумларнинг сиртқи бўлимларида, аспирантурада ва кечки мактабларда 58 киши ўқимоқда. Хўжалик раҳбарлари лекция пропагандаси ва оммавий-сиёсий ишларни олиб боришга жалб қилинаётир. КПСС XX съездидан кейин кадрларга иқтисодий билимларни ўргатишга катта эътибор берила бошлади. Ўтган йили корхоналар, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг раҳбарлари, цех ва участка бошлиқларидан 393 киши сиёсий иқтисодни ўргандилар.

Илғор тажрибани умумлаштириш ва оммалаштириш, бир хилдаги корхоналарнинг иш тажрибасини ўрганиш учун ходимларни бошқа шаҳарларга командировкага юбориш кенг қўлланилмоқда.

Шаҳар ижроия комитети доимий комиссияларининг раислари Чирчиқ шаҳрига бориб, шаҳар ижроия комитети ишининг ташкил этилиши билан танишдилар.

Сўнгра ўртоқ Муллажонов кадрлар билан ишлаш соҳасидаги жиддий камчиликларга тўхталади. Шаҳар партия комитети маҳаллий миллат кишиларидан кадрлар тайёрлаш ишини ҳануз бўш олиб бормоқда. «Узбекшахтострой» трестида кўп сонли инженер-техник ходимлар ишлайди. Аммо улар орасида ўзбеклар фақат 14 кишини ташкил қилади. Ўзбек хотин-қизларини тарбиялаш ва раҳбарлик вазифаларига кўтариш иши ҳам кўнгилдагидек эмас.

Ёш мутахассислар билан ишлаш қониқарсиз йўлга қўйилган.

Бир жойда ишни барбод берган кишини бошқа раҳбарлик вазифасига қўйиш каби ярамас методга ҳали ҳам барҳам берилмаган. Кишиларни чуқур ва атрофлича ўрганиш йўлга қўйилмаган, ходимлар резерви вужудга келтирилмаган, раҳбар кадрларни тез-тез ва айрим ҳолларда асоссиз равишда бир вазифадан иккинчи вазифага кўчиришга йўл қўйилмоқда.

Ўртоқ Муллажонов кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш каби муҳим ишда шаҳар партия комитетига етарли ёрдам бермаётганлиги, партия ташкилотларининг ижобий иш тажрибасини оммалаштирмаётганлиги учун область партия комитетини танқид қилди. Область партия комитети бўлимларининг ходимлари жойларда бўлганларида фақат сводкалар ёки справкалар йиғиш билангина шуғулланадилар.

Бўка район партия комитетининг секретари ўртоқ **Э. Шайхов** ўз докладида асосий эътиборни партия йиғилишлари, район партия комитетининг пленумлари ва партия активи йиғилишларини ўтказиш практикасига қаратди. У, КПСС XX съездидан кейин кўпчилик партия ташкилотларида ўтказилаётган партия йиғилишларининг ғоявий савияси сезиларли даражада яхшиланганлигини, партия йиғилишларининг коммунистларни тарбиялаш мактаби сифатидаги роли ошганлигини таъкидлади.

Агар илгари партия йиғилишини ўз вақтида ўтказиш ҳақидаги элементар талаб бажарилмай келган бўлса, эндиликда ташкилотларнинг жуда кўпчилигида партия йиғилишлари мунтазам ўтказилиб турмоқда. Район партия комитетининг эътибори партия йиғилишларининг тарбиявий ва ташкил этувчилик таъсирини оширишга қаратилган.

— Район партия комитети, — деди ўртоқ Шайхов, — йиғилишларнинг кун тартибини регламентлаш каби қолоқ практикадан воз кечди. Биз кун тартибини белгилаб бериш, айниқса мажбур қилиб қабул қилдиришга уриниш коммунистларнинг ташаббусини бўғиб қўйишига амалда ишонч ҳосил қилдик.

Биз партия ташкилотларининг эътиборини турмушнинг ўзи олдинга сурган, хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларидан келиб чиқадиган масалаларни муҳокама қилишга қаратмоқдамиз. Агар айрим ҳолларда район партия комитети умумпартия аҳамиятига эга бўлган масалаларни партия йиғилиши муҳокамасига қўйишни тавсия этса ҳам, уни ташкилот олдида турган конкрет вазифалар билан маҳкам боғлаган ҳолда муҳокама қилинишига эришаётир.

Партия йиғилиши кун тартибини белгилашда коммунистларнинг хоҳиши назарга олинади. Партия йиғилишларида хўжалик масалалари билан бир қаторда далада ишлаётган меҳнаткашларнинг маиший шароити, колхоз қишлоғининг маданияти, хотин-қизлар ва ёшлар ўртасида ишлаш масалалари ҳам муҳокама қилинади. Муҳокама қилинаётган масалаларнинг ҳаётчанлиги партия йиғилишларининг ишчанлик билан ўтказилишига, унинг таъсирини тобора оширишга имкон бермоқда.

Ёки бошқа бир масалани олайлик. Илгари партия йиғилишларида кўпинча партия ташкилотларининг секретарлари, колхоз раислари ва «штатли» нотиқлар деб аталувчи тор доирадаги бошқа кишилар чиқиб сўзлар эдилар. Йиғилишга раҳбарлик қилишни ҳам одатда ана шу кишиларнинг ўзлари бажарар эдилар. Эндиликда партия йиғилишининг трибунасида бевосита далада ишловчи, ҳосилнинг тақдирини ҳал қилувчи кишиларни кўриш мумкин. Бу, ишлаб чиқарувчиларнинг тажрибасини кенг ҳисобга олиш ва ундан фойдаланиш имкониятини бераётир.

Район партия комитети ўтказилаётган партия йиғилишларида дантанабозлик ва ваъзхонликка барҳам бериш, уларни тажриба алмашинадиган ва камчиликларни танқид қиладиган воситага айлантиришга эришмоқда.

Илгари партия йиғилишларига, кенгашларга ва партия активи йиғилишларига фақат коммунистларгина таклиф қилинар эди. Эндиликда фақат партия ички ҳаётига таааллуқли масалалар муҳокама этилгандагина шундай қилинади. Тажриба яхши тайёрлик ва партиясизларнинг иштироки билан ўтказилган очиқ партия йиғилишлари, партия-хўжалик активининг йиғилишлари коммунистларнинг партиясиз омма билан алоқасини мустаҳкамлашнинг ажойиб формаси эканлигини кўрсатди.

Биз, партия-хўжалик активи йиғилишларига қишлоқ хўжалик мутахассисларини, пахта усталарини, илғор механизаторлар ва чорвадорларни таклиф этамиз. Бу йил ана шу йўсинда 3 марта актив йиғилиши ўтказилди. Бу практика ўзини тўла оқлади.

Кейинги вақтда район партия комитетининг пленумлари ўз вақтида ўтказила бошлади. Шу йилнинг ўтган 8 ойи мобайнида район партия комитетининг 3 марта пленуми ўтказилди. Уларда идеология ишининг аҳволи, шунингдек колхозлар сотиб олган техникадан фойдаланиш ва 1958 йил ҳосилини йиғиб-териб олиш юзасидан кўриладиган тадбирлар ҳақидаги масалалар муҳокама қилинди.

Ўртоқ Шайхов ўз докладининг охирида область партия комитети ва бошқа ташкилотларнинг адресига бир қатор танқидий мулоҳазалар баён қилди. Жумладан, у турли хил қарорлар ва кўрсатмалар жуда кўп юборилаётганлигини айтди.

— Районимизга, — дейди ўртоқ Шайхов, — область партия комитетининг секретарлари, бўлим мудирлари ва инструкторлари кўп ҳолларда навбатдаги хўжалик кампанияси муносабати билан борадилар. Улар асосан хўжалик ишлари билан қизиқиб, партиявий-ташкилий ишларга кам эътибор берадилар. Афсуски, кўп ҳолларда биз ҳам билмасдан областдаги ўртоқларнинг иш методини такрорлаймиз.

Тошкент шаҳар Марказий Район партия комитетининг секретари ўртоқ **А. И. Шкуратов** ўз докладида аппаратнинг структураси қайта қурилгандан кейинги даврдаги район партия комитетининг иш практикаси ҳақида гапирди.

— Бўлимлар тугатилмасдан олдин, — деди у, — Марказий районда 354 бошланғич партия ташкилоти, шу жумладан бошланғич партия ташкилоти ҳуқуқига эга бўлган 80 цех партия ташкилоти бор эди. Аппарат эски структура бўйича ишлаган вақтда ишда параллелизм, бўлимлар ва ходимлар ўртасида ажралиш борлиги кўринар эди, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари юзага келган масалани ҳал қилиш учун 3 бўлим, ягона партия билети ва партия статистикаси сектори билан, партия кабинети билан ёки корхоналарига борган бўлимларнинг ходимлари билан ишни битиришга мажбур эдилар. Район партия комитетининг ходимлари бошланғич партия ташкилотлари сон жиҳатидан ўзларига баравар бириктиб қўйилмаганлиги натижасида қийналар эдилар.

Район партия комитети ишидаги ана шу каби камчиликлар КПСС XX съездининг партия раҳбарлигини оммага яқинлаштириш ва у билан алоқани мустаҳкамлаш тўғрисидаги талаби бизда аппаратнинг ташкилий структурасини ўзгартириш, бўлимларсиз ишлаш, бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик қилиш услубини ва методларини яхшилаш фикрини туғдирди.

Бўлимларсиз ишлаш нимани кўрсатди?

Эндиликда бошланғич партия ташкилотлари райком ходимларига тенг равишда бириктиб қўйилган. Ҳар бир ходим 28 ташкилот билан иш олиб боради. Бу, партия ташкилотларининг ишини тўла ва чуқур ўрганиш, унинг кучли ва бўш томонларидан хабардор бўлиш, ўша жойнинг ўзида ўз вақтида зарур ёрдам кўрсатиш имкониятини бераётир. Айни вақтда партия ходимининг назар доираси кенгаймоқда, чунки у корхона, муассаса ва ўқув юрти коллективларининг кўпқиррали фаолиятига дуч келаётир.

Район партия комитети инструкторининг роли ошди, у эндиликда партия аппаратининг марказий фигураси ҳисобланади. Партия ташкилотларининг секретарлари билан инструкторлар ўртасида яқин алоқа йўлга қўйилган.

Илгарилари райком ходимлари камдан-кам бўладиган оз сонли партия ташкилотларига энди кўпроқ эътибор берилаётир. Бу ташкилотларда партия ҳаёти тўлақонли бўлиб қолди, коммунистларнинг коллектив ишига бўлган таъсири кучайди.

Ўртоқ Шкуратов район партия комитетининг инструкторлари Деницина, Локшина ва бошқа ўртоқларнинг ёрдамида «Узпромпроект», «Средазэнергомонтаж», электролампа заводи ва бошқа корхоналарнинг партия ташкилотларида иш сезиларли даражада яхшиланганлигига тааллуқли мисолларни келтиради.

Кўпчилик партия ташкилотларида партия йиғилишлари ўз вақтида ўтказиладиган бўлиб қолди, коммунистларнинг активлиги сезиларли даражада ошди.

Район партия комитети иш тажрибасини ўртоқлашиш юзасидан тематик семинарлардан ташқари, партия ташкилотлари секретарларининг семинарларини ўтказиш практикасини ҳам қўллана бошлади.

Бевосита партия ташкилотларининг ўзида цех партия ташкилотларининг секретарлари ва партгруппорглар билан семинарлар ўтказиш практикаси ҳам қўлланилмоқда.

Район партия комитети штатсиз инструкторлар институтини ташкил этди.

Район партия комитети аппаратининг янги структураси ҳали такомиллашган эмас, — дейди ўртоқ Шкуратов, — аммо у энг муҳим вазифалардан бирини — район партия комитетининг аппаратини бошланғич партия ташкилотларига яқинлаштириш вазифасини ҳал қилди. Ҳозирги вақтда партия иши конкретроқ бўлиб қолди.

Бироқ янги структуранинг ўзига хос қийинчиликлари ҳам бор. Жумладан, район партия комитетларида бўлимлар бўлмаганлиги туфайли юқори партия органларининг бўлимлари билан райком ўртасидаги алоқани яхши йўлга қўйиб бўлмаётир. Шунингдек, бўлимлар йўқлиги учун материалларни анализ қилиш ва умумлаштириш иши ҳам қийинлашди.

Бошқа қийинчиликлар ҳам бор. Ўртоқ Шкуратов Марказий Комитет ва область партия комитети ходимлари ана шу қийинчиликларни бартараф қилишда ёрдам беришлари кераклиги ҳақидаги масалани ўртага қўяди, тажриба алмашиш юзасидан район ва шаҳар партия комитетлари инструкторларининг семинарини ўтказиб туришни тавсия этади.

Янгиер шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **И. Раҳматов** ўз сўзида шаҳар партия комитети олиб бораётган катта ташкилотчилик иш ҳақида гапирди.

Янгиер шаҳар партия ташкилоти ўтган йилнинг март ойидан буён сон жиҳатидан икки баравар ўсди. Шаҳар партия комитети ташкил қилинганидан буён бир йил ўтди. Шу давр мобайнида шаҳар партия комитетининг бошланғич партия ташкилотлари билан, Мирзачўлдаги етакчи бинокор кадрлар билан алоқаси бирмунча мустаҳкамланди. Партия сафи асосан шулар ҳисобига тўлдирилмоқда. Экскаватор машинисти ўртоқ Торопов КПСС аъзолигига кандидатликка дастлаб қабул қилинган кишиларнинг бири ҳисобланади. У ва бошқа ишлаб чиқарувчилар коммунист бўлганларидан кейин янада катта ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Янгиер шаҳар партия ташкилоти областдаги энг ёш партия ташкилотидир. Кўпчилик бошланғич партия ташкилотларига етарли тажрибага эга бўлмаган кишилар раҳбарлик қилмоқдалар. Шу сабабли шаҳар партия комитети асосий эътиборни улар билан ишлашга қаратмоқда. Ҳар ойда бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинарлари, йиғилишлари ўтказиб туриладди, улар партиявий иш тажрибалари билан ўзаро ўртоқлашадилар.

Шаҳар партия комитетининг ходимлари раҳбарликнинг канцеляриячилик методларидан воз кечиб, ўзларининг кўп вақтларини бевосита бошланғич партия ташкилотларида ўтказмоқдалар. Шаҳарком аппаратининг структураси эски ҳолича қолдирилди, аммо шаҳар партия комитетининг ходимлари жойларда бўлганларида, ўзлари қайси бўлимда ишлаётганликларидан қатъий назар, барча масалаларни ҳал қилавередилар. Одатда ходимлар жойларга борганларида партия ташкилотида оз вақт эмас, балки 2-3 кун, агар зарур бўлса ундан ҳам кўпроқ бўладилар.

Ёш коммунистлар билан ишлашга катта эътибор берилаётир. Улар шаҳар партия комитетига, бошланғич партия ташкилотларига тез-тез йиғиб туриладди, уларнинг талаб ва эҳтиёжлари билан, ишлаб чиқариш фаолиятлари билан қизиқилади. Бу, ёш коммунистларнинг диққатини асосий вазифани — Мирзачўлни тезроқ ўзлаштириш вазифасини ҳал қилишга жалб этиш имкониятини бераётир.

Ўртоқ Раҳматов шаҳар партия ташкилотига етарли ёрдам кўрсатмаётганлиги учун область партия комитетининг пропаганда ва агитация ҳамда саноат ва транспорт бўлимларини танқид қилди.

Бекобод шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **И. Ҳуснитдинов** шаҳар партия комитетидаги соҳа бўйича бўлимларнинг тугатилганлиги унинг ишига ижобий таъсир этганлиги ҳақида гапирди. Шаҳар партия комитетининг бошланғич партия ташкилотлари билан алоқаси мустаҳкамланди, уларнинг кундалик ҳаёти ва фаолиятига тааллуқли масалалар оператив равишда ҳал қилинадиган бўлиб қолди.

Ўртоқ Ҳуснитдинов партия ташкилотларининг секретарлари билан олиб борилаётган иш тажрибаси, шаҳар раҳбар ходимларининг аҳоли билан учрашувларини ўтказиш тажрибаси билан ўртоқлашди.

Ҳозирги вақтда шаҳар партия комитети партия ташкилотлари секретарларининг семинарларини бевосита корхоналарнинг ўзида ўтказаётир. Яқинда цемент комбинатида ана шундай семинар бўлиб ўтди. Комбинат партия бюросининг секретари ташкилий ишнинг аҳволи ҳақида ахборот берди. Семинар қатнашчилари партия ташкилотидаги ишнинг аҳволига ҳар тарафлама баҳо бердилар, унинг яхши томонини ҳисобга олдилар ва камчиликларини танқид қилдилар.

— Саноат ва қурилишга раҳбарлик қайта ташкил этилганлиги, Халқ хўжалик кенгашлари тузилганлиги,— деди ўз сўзида Тошкент Халқ хўжалик кенгаши партия бюросининг секретари ўртоқ **М. М. Рижков,** — ўзини тўла оқлади. Меҳнат унумдорлигини ошириш, янги техникадан тўлароқ фойдаланишнинг кўп резервлари ишга солинди, омманинг ижодий ташаббуси янада кенг қулоч ёйди. Тошкент Халқ хўжалик кенгашининг корхоналари шу йилнинг 8 ойлик планини 102,5 процент қилиб адо этдилар.

Халқ хўжалик кенгаши партия ташкилоти маъмуриятнинг фаолияти устидан контроллик қилиш ҳуқуқига эга эмас. Аммо бу Халқ хўжалиги кенгашидаги ишнинг аҳволи учун, Совнархоз аппаратининг иши учун унинг зиммасидаги масъулиятни истисно этмайди. Партия ташкилоти коммунистларнинг, барча ходимларнинг эътиборини партия ва ҳукуматнинг кўрсатмаларини ўз вақтида амалга оширишга, давлат ва меҳнат интизомига қаттиқ риоя қилишга, ишга тор идорачилик назари билан қараш ва маҳаллийчилик кўринишларига қарши кураш олиб боришга қаратган.

Партия бюроси, соҳалар бўйича бошқармаларнинг партия ташкилотлари аппарат ишининг методларини такомиллаштириш ҳақида, унинг корхоналар билан алоқасини мустаҳкамлаш ҳақида кун сайин ғамхўрлик қилаётирлар. Халқ хўжалик кенгашининг кўпчилик ходимлари, коммунистлар Совнархозга қарашли корхоналардаги ишнинг аҳволидан яхши хабардор бўлиб турадилар, уларга у ёки бу масалаларни ҳал қилишда ёрдам берадилар.

Сўнгра ўртоқ Рижков бошқармалар тарқоқ жойлашганлиги сабабли ишда юз бераётган қийинчиликларга тўхтайди. У, Халқ хўжалиги кенгаши ҳузурида партия комитети тузиш лозимлиги ҳақидаги масалани ўртага қўяди.

Область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **У. Абдураззоқовга** сўз берилади. У, партия ташкилотларининг раҳбарлиги остида ишлаётган комсомол ташкилотларининг фаолияти ВЛКСМнинг XIII съезди ва Ўзбекистон комсомолининг XVI съездидан кейин бирмунча жонланганлиги ҳақида гапирди. Аммо областдаги комсомол ташкилотлари ишининг аҳволи ҳозирги куннинг талабларига тўла жавоб бермайди.

Комсомол сафини ўстириш иши жуда қониқарсиз аҳволда. Кейинги ярим йил мобайнида Бекобод район комсомол ташкилоти сафига ҳаммаси бўлиб 6 колхозчи қабул қилинган. Мирзачўл, Тошкент, Орджоникидзе районларида ҳам ёшларни комсомолга қабул қилиш ёмон аҳволда.

Комсомол ташкилотларининг секретарлари билан ишлаш қониқарсиз йўлга қўйилган. Уларнинг семинарлари, инструктаж йиғилишлари камдан-кам ўтказилади. Кўпчилик ташкилотларда комсомол хўжалигида тартиб йўқ. Уставнинг аъзолик бадалларини тўлаш ҳақидаги талабига риоя қилинмайди. Жумладан, Мирзачўл районида текшириш ўтказилганида 115 комсомол 3 ой ва ундан ортиқ вақтдан буён аъзолик бадалини тўламаганлиги аниқланди.

Ўртоқ Абдураззоқов комсомол ташкилотларининг ишини яхшилаш учун уларга партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг раҳбарлигини яхшилаш зарур, деб ҳисоблайди. Ҳозирги вақтда ҳамма жойда район комсомол комитетларининг пленумлари ўтказилмоқда. Пленумларда район партия комитетларининг секретарлари ёшлар ўртасида тарбиявий ишларни яхшилаш ҳақида доклад қилишлари лозим. Бу пленумларнинг аҳамияти катта. Аммо уларни ўтказиш муддати тамом бўлаётганига қарамай, эндигина 7 районда пленум ўтказилди.

Район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари комсомол ташкилотларининг иши билан чуқур шуғулланишлари, уларга ёрдам беришлари керак.

Кенгаш қатнашчилари Ҳамза номли театр партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Болтаева**нинг сўзини қизиқиш билан тингладилар. Республикадаги бошқа ижодий коллективлар сингари бу театр коллективи ҳам Москвада бўладиган ўзбек адабиёти ва санъати декадасига қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Партия ташкилоти ижодий коллективни бу шонли воқеага яхши тайёргарлик кўришга сафарбар этиш юзасидан катта иш олиб бораётир. Театр Москвада кўрсатиш учун ҳозирнинг ўзида К. Яшиннинг «Йўлчи юлдуз», В. Шекспирнинг «Юлий Цезарь», А. Қаҳҳорнинг «Янги ер», Ҳамза Ҳакимзоданинг «Бой ила хизматчи» спектаклларини тайёрлади. Ҳозирги вақтда театр коллективи А. Чеховнинг «Ваня амаки» пьесасини постановка қилаётир.

Театр коллективи ўртасида кўпгина ёшлар бор. Ёш артистлар шонли кун — Ленин комсомолининг 40 йиллигини нишонлаш мақсадида ўз кучлари билан Ёқубовнинг «Ниҳоллар» пьесаси асосида ёшлар спектакли тайёрламоқдалар. Спектаклни бош режиссёр ўртоқ Хўжаев раҳбарлиги остида ёш режиссёрлардан Мажидов ва Шермуҳамедов ўртоқлар саҳнага қўяётирлар. Бироқ ёш актёрларнинг ташаббуси шаҳар комсомол комитети томонидан қўллаб-қувватланмади. Шаҳар комсомол комитети ижодий коллективларнинг ва улар орасидаги ёшларнинг турмуши билан кам қизиқмоқда.

Кенгашда Чирчиқ шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Ю. А. Тудаков** техника интеллигенциясини тарбиялаш масаласи юзасидан, Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг секретари ўртоқ **В. М. Пягай** коммунист ва комсомолларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик роли ҳақида Сирдарё район партия комитетининг секретари ўртоқ **П. Т. Ермошкин** партия сафини ўстиришни тартибга солиш ва ёш коммунистлар билан ишлаш ҳақида гапирдилар. Шунингдек, кенгашда Урсатьевск станцияси паровоз депоси партия ташкилотининг секретари **А. И. Мирошников,** 2-Янгийўл МТСи партия ташкилотининг секретари **Ю. П. Боголюбов,** Бекобод районидаги **Дзержинский** номли колхоз партия ташкилотининг секретари **И. Иброҳимов** ўртоқлар ҳам сўзладилар.

Кенгашда Ўзбекистон КП область комитетининг биринчи секретари ўртоқ **С. Н. Нуритдинов** катта нутқ сўзлади.

Ўртоқ Нуритдинов кенгашда муҳокама қилинаётган масалалар партия ички ҳаёти учунгина эмас, балки олдимизда турган хўжалик-сиёсий вазифаларни ҳал қилиш учун ҳам катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиб, Тошкент область меҳнаткашларининг партия ташкилотлари раҳбарлиги остида саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданий қурилиш соҳасида эришган айрим муваффақиятларини қайд қилди. Шундан сўнг ўртоқ Нуритдинов яқин 5-7 йил ичида область экономикаси ва маданиятини ривожлантириш перспективаларини характерлаб берди ва шу муносабат билан область партия ташкилоти олдида турган вазифалар ҳақида гапирди.

—Олдимизда турган жуда катта хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилиш, — деб таъкидлади ўртоқ Нуритдинов, — бутун ташкилий-партиявий ишларни тубдан яхшилашимизга боғлиқдир.

Сўнгра ўртоқ Нуритдинов партия ташкилотларининг жанговорлигини оширишда катта аҳамиятга эга бўлган партиявий-ташкилий ишнинг айрим масалаларига тўхталди.

КПСС XX съезди айрим партия ташкилотлари партия сафларини ўстиришни тартибга солиш ишига эътиборни сусайтириб юборганликларини кўрсатди ва асосий вазифа партия қаторларини сон жиҳатидан эмас, балки сифат жиҳатидан ўстиришдан иборат эканлигини яна бир марта таъкидлади.

Область партия ташкилоти КПСС XX съездининг ана шу талабига амал қилиб, илғор кишиларни якка тартибда танлаб олган ҳолда партияга қабул қилиш ҳақида ғамхўрликни кучайтирди, бу айрим ижобий натижалар берди. Область бўйича 1956-1957 йилларда ва 1958 йилнинг биринчи ярмида партияга 6756 киши қабул қилинди. Уларнинг 40 процентини ишчилар ва 17 процентини колхозчилар ташкил этади. Бундан кўриниб турибдики, область партия ташкилоти асосан моддий бойликлар етиштираётган кишилар ҳисобига ўсди. Бироқ шунга қарамай, бизда ҳали партия қаторларини ўстиришни тартибга солишга зарур даражада эътибор бермаётган партия ташкилотлари ҳам оз эмас.

Ўртоқ Нуритдинов Тошкент шаҳрининг икки йирик саноат райони— Фрунзе ва Куйбишев районларига тааллуқли маълумотларни таққослаб кўрсатади. Агар Фрунзе районида икки ярим йил мобайнида партия ташкилотининг қатори ишчилар ҳисобига 67 процент ўсган бўлса, Куйбишев районида фақат 42 процент ўсди. 1958 йилнинг биринчи ярмида Юқори Чирчиқ, Паркент ва Тошкент районларида партияга қабул қилинган кишилар орасида колхозчилар қарийб 60 процентни ташкил қилган бўлса, Пискент, Чиноз ва Бўстонлиқ районларида атиги 10-14 процентни ташкил қилди.

Ўртасарой, Ховос, Қорасув, Оҳангарон районларида ва бошқа бир қатор районларда 1958 йилнинг биринчи ярмида биронта ҳам хотин-қиз партия сафига қабул қилинмади, ваҳоланки хотин-қиз колхозчилар ва совхоз ишчилари, қишлоқ интеллигенцияси ўртасида жуда кўп сонли ишлаб чиқариш илғорлари, активлар ва ажойиб ташкилотчилар мавжуд. Бу ҳол партия ташкилотлари ҳали ҳам хотин-қизлар ўртасида бўш иш олиб бораётганликларидан далолат беради.

Айрим ҳолларда партияга қабул қилишда бошқа бир камчиликка йўл қўйилмоқда, яъни партияга қабул қилиш ҳақида ариза берган кишиларнинг ҳаммаси қабул қилинаётир. Жумладан, Янгиер шаҳар партия комитети, Октябрь, Гулистон, Ўртасарой район партия комитетларида ана шундай ҳолни учратамиз.

Ўртоқ Нуритдинов ўз сўзининг анча қисмини партия ҳаётининг ленинча нормаларига риоя қилиш билан боғлиқ бўлган масалаларга бағишлади.

— КПСС XX съездидан кейин,— дейди у, — бу соҳада катта иш қилинди. КПСС Марказий Комитети ички партия демократиясини кенг ривожлантиришни, раҳбарликнинг услуби ва методларини такомиллаштиришни таъминлади. Марказий Комитетнинг ўзи коллектив орган сифатида ленинча ишлаш билан бизга намуна кўрсатмоқда.

Областдаги партия комитетлари пленумларни, партия активи йиғилишларини ўз вақтида ўтказадиган бўлиб қолдилар. Аммо, афсуски, иш ҳамма жойда ҳам ана шундай яхши йўлга қўйилган эмас.

Янгийўл район партия комитети шу йилнинг биринчи ярмида бирон марта ҳам партия активи йиғилишини ўтказмади, райком пленумини фақат бир марта ўтказди. Шу муддат ичида Пискент, Сирдарё ва бошқа айрим районларда ва Олмалиқ шаҳрида ҳам бирон марта партия активи йиғилиши чақирилмади. Иккинчи кварталда 19 район ва шаҳар партия комитети бирон марта ҳам партия активи йиғилишини ўтказмадилар. Бу фактларни партия ҳаётининг ленинча нормаларига ва партиявий раҳбарлик принципларига қаттиқ риоя қилиш ҳақидаги талабни инкор қилишнинг ўзгинаси деб баҳолаш керак.

Айрим жойларда маъмуриятчилик элементларига йўл қўйиш давом этмоқда. Яқинда область партия комитетининг бюроси Пискент район партия комитетининг комплекс ҳисоботини муҳокама қилар экан, район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Латипов кўп ҳолларда район партия комитети бюроси аъзоларининг, активларнинг фикри билан ҳисоблашмаслиги, маъмуриятчиликка йўл қўйишини аниқлади. Бу катта камчилик Мирзачўл район партия комитетининг секретари ўртоқ Укубоевда ҳам бор.

Раҳбарликни маъмуриятчилик билан алмаштиришга уринишга узил-кесил барҳам бериш керак. Айни вақтда топширилган иш учун шахсий жавобгарликни ошириш, давлат ва партия интизомини ҳар тарафлама мустаҳкамлаш лозим.

Ўртоқ Нуритдинов айрим муҳим қарорлар бажарилмай қолаётганлигини ёки уларни бажариш учун етарли равишда ҳаракат қилинмаётганлигини конкрет фактлар билан кўрсатди. Жумладан, пахта ҳосилини машина билан йиғиб-териб олишга тайёргарлик кўриш ҳақидаги қарор ана шундай ёмон бажарилаётир ёки уни бажариш учун етарли равишда ҳаракат қилинмаётир.

— «Правда» газетаси «Ўзбекистонда механизацияга қарши кишиларга эрк бериб қўйилмоқда» сарлавҳали мақоласида, — дейди у,— пахта ҳосилини машина билан териб олишга етарлича баҳо бермаётганлигимиз учун бизни жуда тўғри ва қаттиқ танқид қилди. Биз бу масалада принципсизлик қилдик, бир қатор колхоз, совхоз, РТС, МТС раҳбарлари, айрим район партия комитетларининг секретарлари ва район ижроия комитетининг раислари, область қишлоқ хўжалик бошқармаси ва область совхозлар тресети, область партия комитети ва айниқса унинг қишлоқ хўжалик бўлими ҳамда область ижроия комитети контроллик қилмаганлигидан фойдаланиб, далаларни, техника ва кадрларни пахтани машинада териб олишга белгиланган муддатда тайёрлаш ҳақидаги кўрсатмани менсимаганликлари билан келишдик. Область партия комитетининг бюроси «Правда» газетасининг мақоласида очиб ташланган камчиликларга барҳам бериш юзасидан барча чораларни кўради.

Ўртоқ Нуритдинов партия ташкилотларида танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, партия ва совет аппаратида меҳнаткашларнинг хат ва шикоятларига нисбатан қилинаётган муносабатга алоҳида тўхталиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг ходимлари томонидан яқинда ўтказилган текшириш область ижроия комитетида меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини қараб чиқишга кўп ҳолларда юзаки, бюрократларча муносабатда бўлинаётганлигини кўрсатди. Бошқа ташкилотларда, бир қатор район партия комитетлари ва район ижроия комитетларида, ҳатто область партия комитетининг аппаратида ҳам ана шу каби фактлар учрайди. КПСС Марказий Комитети яқинда қабул қилган қарорида меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини қараб чиқиш, иш билан келувчиларни қабул қилишни ташкил этиш соҳасидаги камчиликларга барҳам бериш учун зарур чоралар кўриш мажбуриятини юклади. Облсть партия, совет ва хўжалик органлари бу қарордан тегишли хулоса чиқариб олишлари керак.

Ўртоқ Нуритдинов кадрлар билан ишлаш масаласига ҳам алоҳида тўхталди ва унга кенгаш қатнашчиларининг эътиборини жалб этди.

Кейинги йилларда амалга оширилган тадбирлар партия, совет ва хўжалик аппаратларининг асосий звеноларини кўпроқ тайёргарликка эга бўлган кадрлар билан мустаҳкамлашга имкон берди. Область партия комитетининг номенклатурасига кирадиган раҳбар ходимларнинг 50 процентдан кўпроғи олий ва тўлиқсиз олий маълумотга эга. Олий ва тўлиқсиз олий маълумотга эга бўлган кишилар район ва шаҳар партия комитетларининг секретарлари орасида 72 процентни, шаҳар ва район ижроия комитетларининг раислари орасида 75,5 процентни ташкил этади.

Аммо кадрлар билан ишлаш соҳасидаги жиддий камчиликларга ҳануз барҳам берилгани йўқ.

Партия, совет, хўжалик ва айниқса, савдо ташкилотларидаги раҳбарлик ўринларига кадрларни кўтарганда уларнинг сиёсий ва ишчанлик сифатларига эътибор бермаслик ҳоллари учрайди. Бу ходимларнинг қўнимсизлигига сабаб бўлади.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари амалий ишда катта тажрибаси бўлмаган ўртоқларни раҳбарлик вазифасига кўтарганларидан сўнг уларга етарли ёрдам бермайдилар.

Кадрларни танлаш, пастдан юқори кўтариш ва тарбиялаш — партиявий-ташкилий ишнинг муҳим участкасидир, бу масалага биринчи даражали иш деб қараш керак.

Сўнгра ўртоқ Нуритдинов бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлигини ошириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш лозимлиги ҳақида гапиради. Область партия ташкилоти қаторларида 60 мингдан ортиқ коммунист бор. Ҳозирги вақтда областда бошланғич партия ташкилоти мавжуд бўлмаган биронта ҳам саноат корхонаси, колхоз, совхоз, МТС ва РТС йўқ. Айни вақтда 7 ойлик ишнинг якуни 88 корхона, шу жумладан Халқ хўжалик кенгашига қарашли 26 корхона давлат планини бажармаганлигини кўрсатди. Бизда ишлаб чиқариш кўрсаткичлари паст бўлган кўпгина колхоз ва совхозлар бор. Демак, улардаги партия ташкилотлари ҳануз суст ишламоқдалар.

Ўртоқ Нуритдинов кенгаш қатнашчиларининг эътиборини омма ўртасида олиб борилаётган партиявий-сиёсий ишларни, меҳнаткашларни идеологик ва маданий жиҳатдан тарбиялашни кучайтириш лозимлигига қаратди.

Ўртоқ Нуритдинов совет органларига, касаба союзлари ва комсомолга партия раҳбарлигини яхшилаш лозимлигини алоҳида кўрсатиб, ўз сўзининг охирида областда саноат, капитал қурилиши ва қишлоқ хўжалиги соҳасида турган навбатдаги вазифаларига тўхталди.

— Ҳосил йиғиб-териб олинадиган қизғин палла яқинлашмоқда, — дейди у. — Областимиз пахта далаларининг меҳнаткашлари пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгашида, Кремлда бу йил давлатга 500 минг тонна пахта топшириш юзасидан ўз зиммаларига социалистик мажбурият олган эдилар. Бу юксак мажбуриятни сўзсиз бажариш имкониятини берадиган даражада мўл ҳосил тўпланди. Ҳозир ғўза парваришини давом эттирган ҳолда йиғим-теримга тайёргарлик ишларини кенг равишда қизитиб юбориш лозим. Бу йил 40 минг гектар ердаги ҳосил—камида 66-70 минг тонна пахта машиналар билан териб олиниши зарур. Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун далаларни, техникани, механик-ҳайдовчи кадрларни тайёрлаш юзасидан барча чораларни кўриш керак.

Ўртоқ Нуритдинов кенгаш ишига якун ясар экан, область партия комитетининг бюроси, секретарлари ва бўлимлари адресига қилинган танқидларни тўғри деб эътироф этди ва кенгаш қатнашчиларини кўрсатилган камчиликларни бартараф қилиш юзасидан барча чоралар кўрилади, деб ишонтирди.

Ўртоқ Нуритдинов область партия ташкилотлари, барча коммунистлар хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш ишига бошчилик қиладилар, барча меҳнаткашларни Кремлда олинган юксак мажбуриятни сўзсиз бажариш учун курашга сафарбар этадилар, деб ишонч билдирди.

ИККИ ҚАРДОШ ХАЛҚНИНГ КАТТА БАЙРАМИ

Қаҳрамон корейс халқининг меҳнат зафарлари

1958 йил 9-сентябрда Корея Халқ Демократик республикаси эълон қилинган кунга ўн йил тўлади. Мамлакатнинг шимолий ва жанубий қисмида ўтказилган умумий сайлов асосида чақирилиб, 1948 йил 2 сентябрда очилган Корея Олий халқ мажлиси 8 сентябрда ҳақиқий демократик конституция қабул қилди ва 9 сентябрда Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукумат составини тасдиқлади. Корея Халқ Демократик республикаси барпо этилгандан буён ўтган 10 йилнинг 3 йилдан кўпроғи корейс халқининг америка босқинчиларига қарши олиб борган озодлик кураши йиллари бўлди. 37 ой чўзилган уруш давомида АҚШ ва унга қарам давлатлар корейс халқи ва Хитой кўнгиллиларининг қаҳрамонона қаршилигини енга олмади.

1953 йил 27 майда шимолий ва жанубий Корея ўртасида ярашм битими тузилди. Бу даврда Корея Халқ Демократик республикасининг иқтисодий аҳволи ниҳоятда оғир эди. Душман, Корея ҳечқачон вайронликдан қутила олмайди деб ўйларди. Аммо иш улар ўйлагандек бўлиб чиқмади. 3 йиллик урушда тарихий ғалабага эришган корейс халқи халқ хўжалигини тиклашдек машаққатли курашда ҳам муваффакият қозонди.

Кероя Меҳнат партиясининг раҳбарлиги остида, Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси ва бошқа социалистик мамлакатлар халқларининг қардошларча ёрдами натижасида корейс халқи урушдан кейинги тиклаш ва халқ хўжалиги қурилишида ажойиб ютуқларга эришди.

1954 йил апрелида Корея Халқ Демократик республикаси Олий халқ мажлиси халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш юзасидан 1954-56 йилларга мўлжалланган 3 йиллик планни тасдиқлади. Корейс халқи бу планни 2 йилу 8 ойда бажарди. Халқ хўжалигини техника билан қуроллантириш анча яхшиланди. 3 йиллик планнинг бажарилиши натижасида 320 та йирик саноат корхонаси ишга туширилди.

Металлургия ва химия заводлари, электростанциялар янги техника базасида тикланди, реконструкция қилинди ва кенгайтирилди. Машинасозлик саноати барпо этилди ва енгил саноат базаси яратилди.

Корейс халқи Корея Меҳнат партияси раҳбарлигида қишлоқ хўжалигини тиклаш вазифасини муваффақият билан адо этди. 1956 йилда дон экинлари етиштириш урушдан аввалги 1949 йилга қараганда 8 процент кўпайди.

Халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш 3 йиллик планини муваффакиятли бажарган корейс халқи 1957-61 йилларга мўлжалланган биринчи беш йиллик планни амалга оширишга киришди.

Корея Меҳнат партияси бу пландинг асосий йўналишини аниқлаб, социализм иқтисодий асосларини янада мустаҳкамлаш, шунинг билан бир вақтда озиқ-овқат, кийим-кечак ва уй-жой проблемасини асосан ҳал қилиш, Корея Халқ Демократик республикасини қолоқ аграр мамлакатдан ривожланган индустриал-аграр мамлакат даражасига кўтариш вазифаларини ҳал қилиш масаласини илгари сурди.

1961 йилда саноатнинг ялпи маҳсулоти 1956 йилга нисбатан 2,6 мартадан кўпроқ ошади. Қишлоқ хўжалигида қишлоқларни кооперативлаш туталланади, уларнинг моддий техника базаси мустаҳкамланади, юқори ҳосил олиш таъминланади. 1961 йилга келиб қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 1956 йилдагига қараганда 2 баравар кўпаяди.

Корея Халқ Демократик республикасининг меҳнаткашлари 1957 йил — биринчи беш йилликнинг дастлабки йили планини 17 процентга ошириб бажардилар. Давлат ва кооператив саноатининг ялпи маҳсулоти ўтган йилга нисбатан 44 процент кўпайди. Енгил саноат 1957 йил учун белгиланган план топшириғини 120 процент бажарди. Дон етиштириш 1957 йилда 3 миллион 200 минг тоннага етказилди. Бу 1956 йилга қараганда 11 процент кўпдир. Давлат ҳамда кооператив саноатида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани 1958 йилнинг биринчи ярмида 110 процент бажарилди. Бу ўтган йилнинг худди шу давридагидан 34 процент ортиқдир.

Маданий революция соҳасида ҳам катта муваффақиятларга эришилди. Ҳозирда республиканинг кўпгина районларида етти йиллик таълим амалга оширилмоқда. Меҳнаткашлар моддий-маиший шароитини яхшилаш ҳамда уларнинг турмуш даражасини кўтаришда катта кўрсаткичларга эришилди.

Урушдан сўнгги йилларда меҳнаткашлар учун 13 миллион квадрат метр хажмда уй-жой бинолари қуриб берилди.

Япон ҳукмронлиги даврида шимолий Корея ўзини ҳатто озиқ-овқат билан ҳам таъминлай олмас эди. Ҳозир эса бу масала асосан ҳал қилинди.

Ҳозирги вақтда социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари республика халқ хўжалигининг барча тармоқларида ҳал қилувчи ғалабага эришди.

Кореянинг шимолидаги халқлар зўр ташаббус билан социалистик жамият қураётган бир вақтда мамлакатнинг жанубий қисмида ишсизлик, очлик хонавайронлик ва террор ҳукм сурмоқда. Жанубий Корея қашшоқлар лагерига айланди. У ердаги ишсиз ва ярим ишсизларнинг сони шу йилнинг февралида 3 миллион кишига етган эди.

Жанубий Кореяни босиб олган америка империалистлари мамлакатни тинч йўл билан бирлаштиришга тўсқинлик қилмоқдалар ва янги агрессия бошлаш билан дўқ урмоқдалар.

Ярашм битими имзоланган кундан кейинроқ америка империалистлари лисинманчилар шайкаси билан «Корея ва АҚШ нинг ўзаро мудофаа қилиш ҳақида» деб аталувчи битим туздилар. Битимга мувофиқ Лисинман тўдаси қўшинларига қўмондонлик қилиш америка агрессорлари қўлига ўтди. Лисинманчилар армиясининг сони ярашм битими тузилган вақтда 16 дивизиядан иборат бўлган бўлса кейинчалик 31 дивизияга етказилди. Америка империалистлари Жанубий Кореяни очиқдан очиқ ўз атом базаларига айлантирмоқдалар ҳамда лисинман армиясини атом қуроли билан қуроллантирмоқдалар. Жанубий Кореяни АҚШ қўшинлари томонидан оккупация қилинганлиги Кореяни тинч йўл билан бирлаштириш ишига ғов солмоқда ва Узоқ Шарқда тинчликка хавф туғдирмоқда.

Шунинг учун ҳам Корея Халқ Демократик республикаси 1958 йил 5 февралда Кореяни тинч йўл билан бирлаштириш тўғрисида муҳим баёнот эълон қилди. Баёнотда Кореядан барча чет эл қўшинларини олиб чиқиб кетиш сўнгра маълум вақтда умумий эркин сайловлар ўтказиш, яқин вақт ичида шимолий ва жанубий Корея ўртасида иқтисодий алоқаларни йўлга қўйиш ва шимолий ҳамда жанубий Корея қуролли кучларини максималь даражада қисқартиш таклиф қилинди. Бунга жавобан 1958 йил 7 февралда Хитой Халқ республикаси баёнот эълон қилиб, Корея Халқ Демократик республикаси ҳукумати тақдим қилган таклифни тамомила маъқуллаганини билдирди. 1958 йил 19 февралда Хитой Халқ республикаси ва Корея халқ Демократик республикаси ҳукуматларининг қўшма баёноти эълон қилинди. Баёнотда хитой халқ кўнгиллилари 1958 йил охиригача Кореядан олиб чиқиб кетилиши ҳақида қарор қабул қилганлиги таъкидланди.

Аммо америка империалистлари турли найранглар ишлатиб, корейс халқининг миллий орзу-истакларини амалга оширишга халақит бермоқдалар ва Кореяни тинч йўл билан бирлаштириш ишига тўсқинлик қилмоқдалар.

Жаҳондаги барча тинчликсевар халқлар Корея масаласини тинч йўл билан ҳал қилишни талаб этмоқдалар, улар Кореянинг бундай зўрмазўраки ажратиб қўйилишига йўл қўёолмайдилар.

Жаҳондаги барча софдил кишилар корейс халқи тўла тинчликка эришади ҳамда ўз ватанини тинч йўл билан бирлаштириш ишини охирига етказади деб қатъий ишонч билдирмоқдалар.

Л. К. ШЕК,
тарих фанлари кандидати.

Ҳақиқий миллий санъат намойиши

Ўтган шанба куни Ўзбекистон Давлат санъат музейи томошабинлар билан гавжум бўлди. Улар бу ерга республика Маданият министрлиги ва музей маъмурияти томонидан ташкил этилган Корея Халқ Демократик Республикаси тасвирий ва декоратив — халқ санъати виставкасининг очилиш маросимига тўпланган эдилар.

Виставкани қисқача сўз билан Ўзбекистон ССР Маданият министри ўртоқ С. Азимов очди. Корея Халқ Демократик Республикасининг Москвадаги элчихонасининг биринчи секретари Кан Пен-нюр Корея Халқ Демократик Республикаси тасвирий санъати ва виставкага қўйилган асарлар тўғрисида гапирди. Йиғилганлар корея рассоми Тен Бо-ен сўзини ҳам диққат билан тингладилар. Ўзбекистон халқ рассоми А. Абдуллаев кореялик ҳамкасбларини республика рассомлари номидан табриклади.

Ўртоқ С. Азимов қизил лентани қирққандан сўнг, ҳамма виставка зали томон йўл олди.

Корея Халқ Демократик Республикасидан келтирилган 170 та тасвирий ва декоратив — халқ санъати асарлари музейнинг икки залини ишғол этган. Ҳақиқий миллий маданият намуналари бўлган скульптура, графика, каштачилик, ҳунармандчилик, тасвирий санъат намуналари бўлган бу асарлар асосан 1955 йилда яратилган.

Мана, рассом Хан Сан-ик чизган катта полотно. Унга «Очилган қўриқда дон сепилгандан сўнг» деб ном берилган. Ёрқин бўёқлар билан чизилган бу расмда меҳнаткаш деҳқонларнинг шодлиги юксак бадиийлик билан акс эттирилган. Шунингдек, рассомнинг тоғдаги кеч куз манзарасини акс эттирувчи картинаси ҳам диққатга сазовордир. Рассом Ли Кхве-дэ ўзининг «Биринчи март қўзғолони» асарида зулмга қарши бош кўтарган халқнинг эксплуататорларга нисбатан қаҳр-ғазабини усталик билан чизган.

Бу виставка совет ва корейс халқлари ўртасидаги маданий алоқаларнинг янада мустаҳкамланишига хизмат қилади.

Суратда: виставка залида.
В. Сироткин ва **И. Глауберзон** фотоси.

Болгар халқининг миллий байрами

1944 йил 9 сентябрда эрксевар болгар халқи шонли Совет Армиясининг тарихий ғалабаларидан илҳомланиб, Болгария Коммунистик партиясининг раҳбарлиги остида монархия—фашист диктатурасини ағдариб ташлади. 1944 йил 15 сентябрда эса Болгария Халқ Республикаси эълон қилинди. Бугун Болгария меҳнаткашлари барча тараққийпарвар инсоният билан бирликда ана шу озодлик кунини, республика кунини миллий байрам сифатида кенг нишонламоқда.

Ўтган 14 йил ичида болгар халқи ўзининг фидокорона меҳнати ҳамда Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси ва бошқа халқ демократияси мамлакатларининг қардошларча ёрдами туфайли мамлакат халқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуришда катта муваффақиятларга эришди. Халқ ҳокимияти йилларида Болгария қолоқ аграр мамлакатдан индустрлашган-деҳқончилик мамлакатга айланди, саноатнинг янги тармоқлари: машинасозлик, станоксозлик, электротехника, химия, металлургия саноатлари барпа қилинди. Халқ Болгариясида саноат ишлаб чиқариши мисли кўрилмаган даражага кўтарилди. 1957 йилда саноат ишлаб чиқариши 1939 йилга нисбатан 8 баравар кўпайди. Айниқса оғир саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш тез суръатлар билан ўсди. 1948 йилда 4266,4 минг тонна кўмир қазиб чиқарилган бўлса, 1957 йилда 11889 минг тонна кўмир қазиб чиқарилди, мис рудаси қазиб чиқариш 1948 йилдаги 47,1 минг тоннадан 522 минг тоннага кўпайди, электр қуввати ҳосил қилиш 1957 йилда 1948 йилга нисбатан тўрт баравардан ошди, 1948 йилда машинасозлик ва металлургия саноати 309 миллион левлик маҳсулот ишлаб чиқарган бўлса, 1957 йилда 1202 миллион левлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Халқ Болгарияси саноат тараққиёти ва саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш жиҳатидан капиталистик Греция ва Туркиядан ҳам ўтиб кетди. Ҳозир Болгария жон бошига ҳисоблаганда Грецияга нисбатан 1,7, Туркияга нисбатан 5 баравар кўп электр қуввати ҳосил қилади.

Болгария Коммунистик партияси ва ҳукумат оғир саноатни ривожлантириш билан бирликда енгил саноатни юксалтиришга ҳам, аҳоли учун зарур бўлган кенг истеъмол молларини кўплаб ишлаб чиқаришга катта аҳамият бермоқда. Ҳозир Болгария енгил саноати ишлаб чиқараётган маҳсулотлар аҳолининг эҳтиёжини қондириш билан бирга халқаро бозорга ҳам олиб чиқилмоқда.

Болгария қишлоғида феодал-помешчиклар ҳукмронлиги тугатилгач янги социалистик муносабатлар вужудга келди. Қишлоқларда социалистик хўжаликнинг янги формалари, қишлоқ хўжалик кооперативлари ташкил топди. 1957 йилга келиб қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуриш тўла тугалланди. Ҳозир мамлакатда 3200 га яқин қишлоқ хўжалик кооперативлари бўлиб, унга миллиондан ошиқ деҳқон хўжалиги бирлашган. Кооперативлар экин майдонининг 93 процентидан фойдаланмоқдалар.

Партия ва ҳукумат кооператив деҳқончилик хўжаликларини мустаҳкамлаш, уларнинг моддий-техника базасини тобора кенгайтириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. 1957 йилнинг охирларига келиб 200 машина трактор станцияси, 26200 трактор, 4300 комбайн, 12100 трактор сеялкаси ва бошқа қишлоқ хўжалик машинаси кооперативларга хизмат кўрсатмоқда.

Кооператив аъзолари бўлган деҳқонларнинг даромади йилдан-йил кўпаймоқда.

Халқ ҳокимияти йилларида маориф, фан ва маданият соҳасида ҳам катта ютуқлар қўлга киритилди. Мамлакатда минглаб бошланғич ва ўрта мактаблар очилди. Ўнлаб олий ўқув юртлари ва техникумларда болгар ёшлари илм олмоқдалар. Болгария фанлар академияси ва илмий-текшириш институтлари халқ хўжалигини илмий асосда ривожлантиришга ва аҳолининг маданий савиясини ўстиришга хизмат қилмоқдалар.

Халқ ҳокимияти болгар халқининг моддий-маиший фаровонлигини яхшилаш учун барча тадбирларни кўрмоқда. 1956 йилда кам иш ҳақи олувчи ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи оширилди. Байрам олди ва дам олиш кунларида иш соати 6 соатга камайтирилди, ишчи, хизматчи ва қишлоқ хўжалик кооператив аъзоларига тўланадиган нафақалар оширилди. Кенг истеъмол молларининг нархи йил сайин пасайтирилмоқда.

Аҳолини уй-жой билан тўла таъминлаш ишларига алоҳида эътибор берилмоқда. Биринчи беш йилликда (1949-1952) аҳоли учун 50 минг уй-жой қурилди, иккинчи беш йилликда (1953-1957) эса 100 минг уй-жой, жумладан қишлоқларда 4,5 миллион квадрат метрга эга бўлган 63 минг уй-жой барпо этилди.

Шу йилнинг июнь ойида бўлиб ўтган, болгар халқи ва партия тарихида буюк воқеа бўлган Болгария Коммунистик партиясининг VII съезди мамлакатда социализм қурилишини туғаллаш ва аста секин коммунизмга ўтишнинг улуғвор программаларини ишлаб чиқди. Келажакда съезд қарорларининг бажарилиши Болгария Халқ Республикасининг иқтисодий қудратини янада оширади, болгар халқининг бахтли келажагини таъминлайди.

Болгария Халқ Республикаси, Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси бошчилик қилиб келаётган қудратли социалистик лагернинг тенг ҳуқуқли аъзосидир. Ленинча тинчлик ва тинч-тотув яшаш сиёсатини оғишмай амалга ошириб келаётган Болгария Коммунистик партияси ва ҳукумати социализм, демократия ва тинчлик учун тинмай курашмоқда. Болгария республикасининг тинчликсевар ташқи сиёсати бутун прогрессив инсониятнинг ҳурмат эътиборига сазовор бўлмоқда.

Совет Иттифоқи билан дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаш, халқ демократик мамлакатлари билан ўзаро сиёсий, иқтисодий ва маданий муносабатларни кенгайтириш Болгария ташқи сиёсатининг асосий йўналишидир.

Совет халқи билан болгар халқи ўртасидаги дўстлик ва қардошлик традициялари узоқ асрлардан бери давом этиб келмоқда. Совет халқи болгар халқининг озодликка ва миллий мустақилликка бўлган интилишини қўллаб-қувватлаб келмоқда, унга моддий-маънавий ёрдам бермоқда.

Ўзаро делегациялар алмашиш икки давлат партия ва ҳукумат раҳбарларининг ўзаро расмий визитлари Болгар-Совет дўстлигини мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда. Шу йил июнь ойида бўлиб ўтган Болгария Коммунистик партияси VII съездида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет делегациясининг қатнашуви Болгар-Совет дўстлигининг нақадар ҳаётий ва мустаҳкам эканлигини яна бир марта кўрсатди.

Барча тараққийпарвар инсоният, шунингдек совет халқи болгар халқини миллий байрами билан табриклайди ва унга муваффақиятлар тилайди.

Тайвандаги ҳарбий иғволар дарҳол тўхтатилсин!

ХИТОЙ ДАВЛАТ КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИДА

ПЕКИН, 6 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: Хитой Халқ Республикасининг раиси Мао Цзэ-дун чақирган Олий давлат кенгаши 6 сентябрда ўз ишини давом эттирди.

Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети раисининг ўринбосари ва Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай бугунги мажлисда Тайвань бўғазидаги ҳозирги аҳвол тўғрисида изоҳ берди, шунингдек «Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг Тайвань бўғози районидаги вазият ҳақида қилган баёноти»ни тушунтириб берди. Мажлис қатнашчилари бу масала юзасидан фикр олишиб, баёнотни якдиллик билан маъқулладилар. Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Эньлай ана шу баёнотни эълон қилишга вакил қилинган. Кенгаш бутун халқни биргалашиб ҳаракат қилишга чақирди ва Америка империалистлари томонидан Тайвань бўғози районида қилинаётган ҳарбий иғволар ва уруш хавфига қарши қатъий кураш олиб боришга даъват этди.

Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари ва Давлат план комитетининг раиси Ли Фу-чунь шу масала муҳокама қилиниши олдидан бу йил саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ғоят ривожланганлиги, 1959 йил давлат қурилиши плани ҳақида ва иккинчи беш йиллик план тўғрисида доклад қилди. Кенгаш 8 сентябрда ўз ишини давом эттиради.

ПЕКИН МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ОММАВИЙ МИТИНГЛАРИ

ПЕКИН, 7 сентябрь. **(ТАСС мухбири А. Власов).** Бугун эрта билан Пекин кўчаларида Америка империалистларининг Хитой Халқ Республикасига нисбатан ҳарбий иғвогарлиги ва дўқларига қарши норозилик билдириш юзасидан яна катта намойиш бошланиб кетди.

Кундуз соат 3 ларда Пекин аҳолисидан бир миллиондан ортиқ киши — ишчилар, хизматчилар, студентлар, Халқ озодлик армиясининг жангчилари, шунингдек атроф-теваракдаги қишлоқларнинг деҳқонлари халқ намойишларининг традицион жойи бўлган Тяньаньминь майдонига тўплана бошладилар. Америка империалистларининг Хитой ички ишларига аралашувига қарши, Америка империализмининг қуролли иғволарига қарши, Узоқ Шарқда ва бутун дунёда тинчликка таҳдид қилаётган хавфга қарши Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг баёнотини қўллаб-қувватлаш ҳақидаги қуйидаги шиорлар қизил, сариқ, тўқ сариқ алвонларга рангба-ранг иероглифлар билан ёзилган: «Цзиньминьдао ва Мацзудао оролларини дарҳол озод қиламиз, Тайванни озод қиламиз!», «Америка қўшинлари Тайвандан жўнаб кетингиз!», «Фуцзянь фронтининг қаҳрамон солдат ва офицерларига салом!», «Яшасин Совет Иттифоқи бошчилигидаги социалистик лагер!».

Тяньаньминь майдонига туташ хамма кўчалар одамлар билан лиқ тўла эди.

Ҳукумат минбарида Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай, Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари, Давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари Дэн Сяо-пин, Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, демократик партиялар ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари бор эди.

Меҳмонлар орасида студентлар бешинчи жаҳон конгрессининг қатнашчилари, ҳозирги вақтда Пекинда бўлган чет эл делегацияларининг аъзолари, дипломатик корпусининг вакиллари бор эди.

Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Пекин халқ комитетининг раиси Пин Чжэнь митингда нутқ сўзлади.

Бутун хитой халқи, деди у, ўз ҳукуматининг баёнотини, унинг АҚШ ҳарбий иғволарига қатъий зарба бериш ҳақидаги қарорини тамомила қўллаб-қувватлайди ва маъқуллайди. Хитой халқи АҚШнинг Цзиньминьдао ва Мацзудао оролларини озод қилиш ишига аралашувига асло йўл қўймайди. Хитой халқи маҳкам жипсалшиб, америкалик агрессорларнинг ҳарбий иғвосини бутунлай тор-мор келтира олади, ўз ватанининг суверенитети ва территориал бутунлигини қаттиқ туриб ҳимоя қила олади.

Хитой халқининг кураши, деб таъкидлайди Пин Чжэнь, адолатли курашдир. Барча тинчликсевар мамлакатлар ва халқлар бу курашни қўллаб-қувватлайди. Совет Иттифоқи бошчилигидаги социалистик лагерь мамлакатлари хитой халқига нисбатан таҳдид қилиш бутун социалистик лагерга нисбатан ҳам таҳдид қилиш демакдир, деб кўп марта айтдилар.

Хитой халқи тинчликни астойдил севади. У, ўз ҳукуматининг тинчликсевар ташқи сиёсатини узил-кесил қўллаб-қувватлайди, Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг элчилар даражасида Қўшма Штатлар билан музокараларни қайтадан бошлашга тайёр эканлиги тўғрисидаги қарорини қўллаб-қувватлайди. Аммо Америка империалистлари шуни билиб қўйишлари керакки, улар хитой халқининг қаттиқ огоҳлантиришини менсимайдиган бўлсалар, бутун дунё халқларининг тинчлик йўлидаги интилишлари билан ҳисоблашмай, агрессияни ва Хитойнинг ички ишларига аралашишни давом эттираверар эканлар, муқаррар шармандаларча мағлубиятга учрайдилар. Америка империалистлари хитой халқига ва бутун дунё халқларига қарши уруш бошлашга журъат этар эканлар, уларга шубҳасиз қақшатғич зарба берилади, жиноий империалистик тузум эса ер юзидан абадий йўқотилади.

Митингда Ли Цзи-шэнь, Шэн Цзюнь-жу, Хуан Янь-пэй, Лю Нин-и ва бошқа нотиқлар ҳам нутқ сўзладилар. Улар Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг баёнотини ўз ташкилотлари номидан якдиллик билан қўллаб-қувватладилар ва азалдан Хитой территорияси бўлиб келган Цзиньминьдао, Мацзудао ва Тайвань оролларини озод қилиш учун бутун кучларини сафарбар қилишга тайёр эканликларини билдирдилар.

Митингдан кейин Пекин меҳнаткашларининг намойиши бўлди.

Айни вақтда шаҳарнинг бошқа қисмларида ҳам кўп кишилик митинглар бўлиб ўтди.

ТАИЛАНД БИРЛАШГАН СОЦИАЛИСТИК ФРОНТИНИНГ БАЁНОТИ

БАНГКОК, 7 сентябрь. (ТАСС). Таиланд бирлашган социалистик фронти баёнот эълон қилди. Бу баёнотда Қўшма Штатлар ҳукуматининг СЕАТОда қатнашувчи мамлакатларни Хитой Халқ Республикасига қарши қилинаётган иғвогарлик ҳаракатларига тортиш йўлидаги урунишларига қарши қатъий норазилик билдирилади. Бирлашган социалистик фронт Тайвань тўғрисидаги масала хитай халқининг тамомила ички ишидир ва Америка империализмининг бошқа давлатларни ана шу авантюрага тортиш йўлидаги уринишлари барбод этилади, деб таъкидлайди.

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИ ИТТИФОҚИ СИЁСИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ҚОҲИРА, 7 сентябрь. (ТАСС). МЕН агентлиги билдиради: Араб мамлакатлари иттифоқи сиёсий комитети ўзининг ёпиқ мажлисида Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги турли бўш лавозимларга кўрсатиладиган кандидатларни ўрганиш учун кичик комитет тузиш ҳақида қарор қабул қилди.

Агентликнинг хабарида бундай дейилади: Иттифоқнинг сиёсий комитети Ливан ташқи ишлар министри Шарль Маликнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг галдаги сессияси раислиги лавозимига кандидат қилиб кўрсатилишини қўллаб-қувватлашдан воз кечди.

Хитойдан қўлингни торт!

Америкалик империалистларнинг Узоқ Шарқдаги иғвогарлик ҳаракатлари Тошкент транспорт машинасозлиги заводининг ишчи ва хизматчилари ўртасида қаттиқ норозилик туғдирди.

— Америкалик ҳарбийларнинг сурбетларча қилаётган ҳуружлари соф виждонли ҳар бир кишини ғазаблантиради, — деди инструментсозлик цехининг рандачиси И. С. Чугуев. — Тамомила банкрот бўлган авантюрист Чан Кай-ши Тайванни ва Хитойнинг бошқа оролларини фақат АҚШ ёрдами билангина қўлида сақлаб келаётганлигини бутун дунё билади. Хитой Халқ Республикасининг бу территорияга қонуний ҳуқуқи бор. Америкалик агрессорлар хитой халқининг ички ишларига сурбетларча аралашишлари билан Узоқ Шарқда ва бутун дунёда тинчликни хавф остида қолдирмоқдалар. Хитой меҳнаткашлари билан маҳкам дўстлик алоқалари орқали боғланган совет халқи Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг ғайри қонуний ҳаракатларини қатъий равишда қоралайди ва Тайвань бўғозидан интервентлар қўшинларининг дарҳол олиб чиқиб кетилишини талаб қилади.

Механика цехининг токари К. Муҳитдинов ўз ўртоқларига мурожаат қилиб, бундай деди:

— Америкалик империалистлар «уруш ёқасига келтириб қўйиш» сиёсатини ўтказиш билан бутун инсоният олдида ўз обрўларини тамомила туширдилар. Уларнинг яқин ва Ўрта Шарқдаги авантюрасини бутун дунё коралагандан кейин, эндиликда улар Узоқ Шарқда янги уруш ўчоғини вужудга келтирмоқчи бўладилар. Лекин бу авантюра ҳам муқаррар барбод бўлади. (ЎзТАГ).

ХИТОЙ ҚИРҒОҒИДАГИ ОРОЛЛАР ХХР ИХТИЁРИГА ЎТИШИ КЕРАК

Неру баёноти

ДЕҲЛИ, 7 сентябрь. (ТАСС). Ҳиндистон Бош министри Неру бугун матбуот конференциясида гапириб, Тайвань бўғозидаги аҳвол ғоят жиддий тус олди, деди.

Биз, деди Неру, Хитой Халқ Республикасини танимиз ва Формоза ҳукуматини танимаймиз. Бундан чиқарадиган хулосамиз шуки, Хитой қирғоқлари яқинидаги ороллар Хитойнинг ихтиёрига ўтиши керак. Бош министр Тайвань ҳам кейинчалик Хитойнинг ихтиёрига ўтиши лозим деди.

Неру таъкидлаб айтдики, Ҳиндистон Тайвань тўғрисидаги ва қирғоқ яқинидаги ороллар ҳақидаги масалани тинч йўл билан ҳал этишга доим тарафдор бўлиб келди. Афтидан, деди у, мамлакатларнинг бирортаси ҳам ўз қирғоғидан бир неча миля масофада бўлган ороллардан унга ҳужум қилиш учун база сифатида фойдаланишларига асло йўл қўя олмаса керак.

Хитой Халқ Республикасининг территориал сувларнинг 12 миля зонасини белгилаш тўғрисида берилган саволга жавоб қайтариб, Неру: Биз бунга қарши эътироз билдирмаймиз, албатта, деди.

Канада бош министрининг Тайвань бўғозидаги аҳвол масаласини Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қарамоғига топшириш ҳақидада таклифига тўхталиб, Неру бундай деди: Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳатто ўзи ҳам танимаган мамлакатга қандай дахл қила олади?

Телевизор Экранида

9 СЕНТЯБРДА

19.30. Кичик ёшдаги ўқувчилар учун ўзбек тилида эшиттириш. Ўзбек халқ эртакларидан «Маҳмуд ва унинг ўғли Аҳмад».
20.00. Ҳужжатли фильм —«Буюк дўстлик баҳори».
21.00. Концерт очерк: «Ольга Когай куйлайди».
Сўнгги ахборот.

Редактор ўринбосари **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/IX да **Алишер Навоий,** 10/IX да **Холисхон.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 9/IX да **Равшан ва Зулхумор** (билетлар сотилган).

«ВАТАН» (қишки) — кундуз янги музикали фильм **Олтин симфония,** кечқурун кенг экранли фильм **Севги мазуркаси.**

«ВАТАН» (ёзги), «ХИВА» — **Олтин симфония.**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун янги музикали кинокомедия **Гитарали қиз.**

«ИСКРА» (ёзги) — кенг экранли фильм **Севги мазуркаси.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун **Олтин симфония.**

Гулистон районидаги
Бушуев номли
10-СОВХОЗГА
С-80, ДТ-54, ДТ-24,
КДП-35, ДТ-14, ХТЗ-3-7-
Универсал тракторларига
тракторчилар, С-80 ва ДТ-54
машиналарига **бульдозерчилар** ва **скреперчилар,** шунингдек **слесарлар** ва
токарлар
К Е Р А К
Қабул қилинганлар ётоқ билан, оилалилар квартира билан таъминланади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135, Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р01445. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-564.